

Konjunkturbarometer for Nord-Norge

Høst 2001

Arenabilag

Med analysen "Bedriftsbarometer" ønsker SpareBank 1 Nord-Norge å bidra til økt og verdifull kunnskap om den økonomiske utviklingen til aksjeselskap i Nord-Norge, og landet som helhet.

SpareBank 1 Nord-Norge

www.snn.no

Utviklingen i Nord-Norge	
et felles ansvar	3
Sammendrag	3
Utviklingen i norsk økonomi	4
Utviklingen i Nord-Norge	8
Primærnæringene	8
Industrien	10
Bygge- og anleggsvirksomheten.....	12
Offentlig forvaltning	14
Privat tjenesteyting.....	15
Kraftforsyning	17
Befolkningsutvikling og	
arbeidsmarked	18
Fylkesvis sammenfatning	22

Eventuelle henvendelser vedr.
konjunkturbarometeret bes rettet til:

SpareBank 1 Nord-Norge
Storgt. 65
9298 Tromsø
Telefon 77 62 20 00
Telefax 77 65 52 11

Produksjon:
Fagtrykk Idé AS, Tromsø

Høstens konjunkturbarometer legges frem i en situasjon der det hersker stor usikkerhet om konjunkturutvikling både internasjonalt og for den norske økonomien. De siste ukene har vært preget av nedjusteringer av anslagene for den økonomiske vekst kommende år. Dette innebærer at den internasjonale konjunkturedgang vil få konsekvenser for norsk økonomi.

Som omtalt i tidligere konjunkturbarometer er Nord-Norge mindre sårbar for konjunktursvingninger enn nasjonen som helhet. Dette skyldes at den relative andelen sysselsatte innenfor offentlig sektor er større i Nord-Norge enn i landet som helhet. Det er likevel grunn til å tro at de fleste bransjene vil merke en noe lavere aktivitet fremover. Det er også grunn til å merke seg at veksten i landsdelen det siste året har vært svakere enn på landsbasis.

En igangsetting av utbyggingen av Snøhvitfeltet vil gi betydelige vekstimpulser til økonomien i landsdelen. Det er særlig innenfor

bygg og anleggsektoren at effekten vil vises, men det er realistisk å forvente betydelige effekter også innenfor privat tjenesteyting. I denne sammenhengen er det nødvendig å reise problemstillingen om hvilke effekter en eventuell utbygging vil få i et allerede stramt arbeidsmarked.

Vi ser nå en ny nedgang i folketallet i landsdelen. Økt utflytting av unge yrkesaktive er kanskje vår største utfordring, isolert sett. Det viser at vi må utnytte vekstmulighetene fremover til å skape nye attraktive arbeidsplasser og mer varierte næringsmiljøer i landsdelen. I denne sammenhengen er det grunn til å trekke frem nyskapsmiljøene i landsdelen som kan vise til svært gode resultater og bedriftsetableringer med kompetanse som ligger i verdenstoppen.

Tromsø, 26. november 2001

Hans Olav Karde (sign)
Adm. direktør

SAMMENDRAG

UTARBEIDET AV STATISTISK SENTRALBYRÅ

Nord-Norge er også preget av den forholdsvis moderate veksten som har funnet sted i norsk økonomi i 2000 og 2001. Fortsatt vekst i oppdrettsnæringen, privat tjenesteyting og noe økning i boligbyggingen har bidratt positivt. Men utviklingen i både privat tjenesteyting og bygge- og anleggsvirksomheten har vært svakere i Nord-Norge enn i landet for øvrig. Veksten i offentlig sektor, som har relativt stor betydning i landsdelen, har også vært forholdsvis beskjeden sammenlignet med tidligere år. Som i resten av landet har det vært nedgang i industriproduksjonen, og landsdelen har særlig vært preget av en svak utvikling i produksjonen av konsumvarer hvor fiskeforedlingsindustrien utgjør en betydelig andel.

Som i resten av landet har sysselsettingen i Nord-Norge vokst moderat i både 2000 og 2001. Det er særlig Troms som kan vise til vekst i sysselsettingen, som i første rekke har gjort seg gjeldende i privat tjenesteyting og offentlig forvaltning. I primærnæringene og industrien har sysselsettingen fortsatt å gå ned. Sysselsettingsveksten har vært litt sterkere enn veksten i arbeidsstyrken slik at ledigheten har gått svakt ned. En noe bedre utvikling på arbeidsmarkedet i Nord-Norge enn i sør de siste årene er trolig en medvirkende årsak til at den sterke nettoutflyttingen fra landsdelen i siste halvdel av 90-tallet har avtatt. Sammen med netto innflytting fra utlandet og fødselsoverskudd bidro dette til vekst i folketallet i 1999. Ny nettoutflytting til Sør-Norge i 2000 har imidlertid sammen med lavere nettoinnflytting fra utlandet ført til at folketallet igjen gikk tilbake, om enn svakt. Det var Nordland

som bidro til reduksjon i folketallet, mens det økte i Troms og holdt seg uendret i Finnmark.

Det er grunn til å tro at den økonomiske veksten i Norge tar seg litt opp de nærmeste årene, og det kan også komme Nord-Norge til gode. Det rår riktignok en betydelig usikkerhet om konjunkturutviklingen internasjonalt, men ettersom det konkurranseutsatte næringslivet utgjør en beskjeden del av norsk og nordnorsk økonomi, ventes virkningene av de negative internasjonale impulsene å være moderate. Den største usikkerheten av betydning for næringslivet i Nord-Norge dreier seg om i hvilken grad de lave prisene i fiskeoppdrett vil vedvare. Av naturlige årsaker rår det selvsagt også en betydelig usikkerhet om utviklingen i fisket og fiskeforedlingsindustrien. De mer positive utsiktene har blant annet sammenheng med nye investeringsimpulser i industrien og økt boligbygging. En mulig igangsetting av utbyggingen av Snøhvitfeltet vil dessuten innebære en betydelig positiv impuls for landsdelen. Bruken av avkastningen av petroleumsfondet vil i tillegg kunne gi impulser til økt offentlig kjøp av varer og tjenester, samt skatte- og avgiftslettelse i årene fremover. Dette bidrar til økt sysselsettingsvekst i privat og offentlig tjenesteyting. Sysselsettingen i Nord-Norge kan derfor øke litt mer enn arbeidsstyrken slik at arbeidsledigheten fortsetter å gå ned. Nettoutflyttingen ventes likevel å bli såpass stor at folketallet fortsatt går svakt tilbake. Nedgangen ventes i første rekke å gjøre seg gjeldende i Nordland, mens folketallet fortsatt kan øke svakt i Troms.

HOVEDTREKK

Kombinasjonen av en lag konjunkturnøytral finanspolitikk og en kontraktiv pengepolitikk har sammen med en nedgang i oljeinvesteringene siden 1998 bidratt til å redusere presset i norsk økonomi. Veksten i BNP for Fastlands-Norge ligger i år litt under trendnivået. Selv om norsk økonomi også påvirkes av nedgangen internasjonalt, er virkningene moderate. Både tradisjonelt internasjonalt orientert næringsliv og IKT-sektoren utgjør relativt sett en beskjeden andel av landets økonomi sammenliknet med de fleste andre vestlige land.

Vekst norsk økonomi

Det ser ut til at den økonomiske veksten i Norge tar seg opp i de to nærmeste årene slik at vi unngår å komme i noen lavkonjunktur av betydning. Den begynnende oppgangen skyldes nye investeringsimpulser fra industri, oljevirkosomhet og boligbygging. Bruken av avkastningen av petroleumsfondet vil i tillegg kunne gi impulser til offentlig kjøp av varer og tjenester, samt skatte- og avgiftslettelser i årene framover. I framskrivingene har vi ikke lagt til grunn en ytterligere innstramming i pengepolitikken for å motvirke dette. Pengemarkedsrenten i Norge er imidlertid forutsatt å ligge høyt også i tiden framover sammenliknet med internasjonale renter, både nominelt og reelt.

Makroøkonomiske hovedstørrelser 2000–2003. Regnskap og prognoser.

Prosentvis endring fra året før der ikke annet fremgår

	Regnskap		Prognoser	
	2000	2001	2002	2003
Realøkonomi				
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	2,4	2,0	3,2	2,8
Konsum i offentlig forvaltning	1,4	1,9	2,5	2,6
Bruttoinvesteringer i fast kapital	-1,1	-4,8	5,1	3,5
– oljevirkosomhet	-17,1	-8,8	4,6	-0,1
– Fastlands-Norge	1,4	-1,0	4,6	-0,1
– bedrifter	1,8	-3,5	3,8	4,3
– bolig	12,2	9,5	8,3	7,7
– offentlig forvaltning	-7,9	-2,1	3,1	2,6
Eksport	2,7	5,0	3,0	3,1
– tradisjonelle varer	1,7	4,1	6,3	6,3
Import	2,5	0,8	5,5	5,5
– tradisjonelle varer	1,7	4,1	6,3	6,3
Bruttonasjonalprodukt	2,3	1,6	2,5	2,0
– Fastlands-Norge	1,8	1,2	2,6	2,5
Arbeidsmarked				
Sysselsatte personer	0,5	0,6	0,8	0,9
Arbeidsledighetsrate (nivå) 1)	3,4	3,4	3,4	3,2
Priser og lønninger				
Lønn per normalårsverk	4,3	4,6	4,4	4,0
Konsumprisindeksen	3,1	3,2	1,7	2,3
Konsumprisindeksen eksklusive energivarer	2,3	2,5	2,0	2,4
Bolig	14,0	4,9	9,3	7,1
MEMO				
Husholdningenes sparerate (nivå) 2)	7,7	8,4	9,3	9,8
Pengemarkedsrente (nivå)	6,6	7,2	6,5	6,4
Gjennomsnittlig lånerente (nivå) 3)	8,2	9,0	8,4	8,1

1) Antall arbeidsledige i prosent av arbeidsstyrken i hht. SSBs arbeidskraftundersøkelse AKU.

2) Husholdningenes sparing i prosent av disponibel inntekt.

3) Husholdningenes lånerente i private finansinstitusjoner.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

STOR USIKKERHET OM KONJUNKTURUTVIKLINGEN INTERNASJONALT

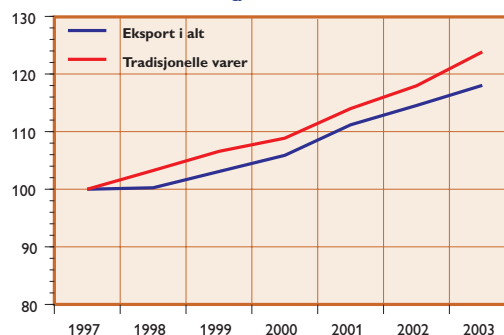
Etter at veksten i den tradisjonelle vareeksporten ifølge reviderte nasjonalregnskapstall bare ble på i overkant av 2 prosent i fjor, ble utviklingen i første halvår i år mer positiv enn ventet. De utenlandske konjunkturimpulsene trekker nå i retning av klart svakere vekst de nærmeste kvartalene. Spesielt har konjunkturedgangen i USA i løpet av det siste året slått markert gjennom i store deler av verdensøkonomien i løpet av de siste månedene. Basert på et tradisjonelt konjunkturforløp kunne en ha ventet at amerikansk økonomi nådde en konjunkturbunn i 4. kvartal i år. På grunn av økt forsiktighet blant amerikanske husholdninger på grunn av terroristangrepet i september, er det nå større usikkerhet om hvor raskt den økonomiske veksten vil ta seg opp igjen. Foruten lav vekst i USA, forventes det også en beskjeden økonomisk utvikling i Tyskland og Danmark som er viktige markedsland for norsk eksport. Eksporten av råolje og naturgass ventes å flate ut til neste år.

Internasjonale konjunkturer

Eksport

Volumindekser, årsgjennomsnitt. 1997 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

ØKNING I FASTLANDS-INVESTERINGENE

Gjennom fjoråret økte investeringene i de private fastlandsnæringene bare beskjedt i forhold til året før. Det var spesielt fall i industriens investeringer som trakk den samlede veksten ned. Industriinvesteringene tok seg imidlertid opp igjen i 1. kvartal i inneværende år, og SSBs investeringsundersøkelse indikerer ytterligere vekst gjennom året og til neste år. I de øvrige fastlandsbedrifter ventes en nedgang i år. I beregningene er det forutsatt at investeringsavgiften blir avskaffet fra og med annet kvartal neste år. Som en følge av dette vil en del investeringsaktører trolig komme til å utsette investeringene. Dette bidrar til å trekke investeringene ned i 2001 og opp i 2002. Bedriftsinvesteringene i fastlandsøkonomien ventes å vokse med om lag 4 prosent både i 2002 og 2003.

Investeringer Fastlands-Norge

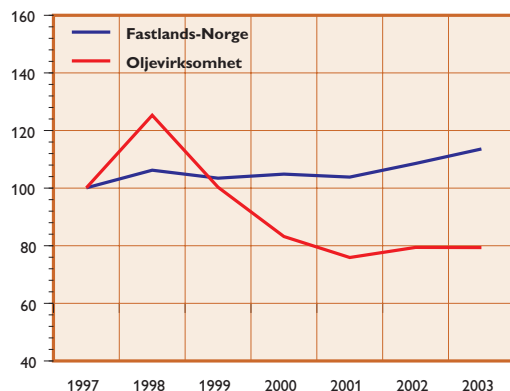
Boliginvesteringene kom opp i 12 prosent i fjor. Selv om veksten ikke ventes å bli fullt så sterk i år og neste år, vil den trolig holde seg godt oppe. Dette har sammenheng med at prisen på brukte boliger har steget betydelig de siste årene. Etter en moderat utvikling i år, er det grunn til å regne med økt vekst i boligprisene igjen gjennom 2002 og 2003. Prisstigningen innebærer en formuesøkning og gjør det mer attraktivt å bygge nytt.

Etter en kraftig nedgang i etterspørselsimpulsene mot Fastlands-Norge fra investeringsaktiviteten i petroleumssektoren gjennom 1999, har utviklingen deretter vært forholdsvis stabil. Det er grunn til å tro at petroleumsinvesteringene vil vokse noe i årene framover. Spesielt Snøhvit-utbyggingen, som trolig starter opp til neste år, vil bidra til å trekke opp.

Petroleumsinvesteringer

Bruttoinvesteringer i fast realkapital
Volumindekser, årsgjennomsnitt. 1997 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ MER EKSPANSIV FINANSPOLITIKK

Finanspolitikken for 2001 kan karakteriseres som konjunkturmessig forholdsvis nøytral eller svakt ekspansiv. På grunn av de nye retningslinjene for den økonomiske politikken som regjeringen la fram i mars i år, er det klart at finanspolitikken i årene fremover vil bli noe mer ekspansiv enn det vi har vært vant med i de senere år. Bruk av petroleumsinntekter tilsvarende forventet avkastning av petroleumsfondet tilsier økt bruk av oljepenger med mindre oljeprisen faller sterkt. Den økte bruken av oljepenger kan fylles av en kombinasjon av økt offentlig konsum og investeringer

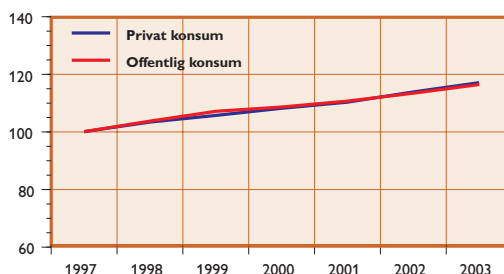
Ekspansiv finanspolitikk

og reduserte skatter og avgifter. Alt avhengig av innretningen er det store forskjeller i virkningen med samme budsjettbalanse. I det nylig fremlagte nasjonalbudsjettet for 2002 legges det opp til at om lag halvparten av det økte handlingsrommet benyttes til å redusere skatte- og avgiftsnivået. Produksjonen i offentlig sektor, og dermed også offentlig konsum, beregnes med utgangspunkt i utførte timeverk. Færre arbeidsdager på grunn av bevegelige helligdager i 2001 og 2003 og ferieutvidelse i 2001 og 2002 bidrar til lavere vekst i offentlig produksjon og konsum enn det utviklingen i antall sysselsatte i sektoren isolert skulle tilsi.

Konsum

Volumindekser, årsgjennomsnitt. 1997 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ ØKNING I HUSHOLDNINGENES KONSUM OG HØY SPARING

Ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall økte husholdningenes disponible realinntekter med 2,9 prosent i fjor. Inntektsveksten ventes å bli litt svakere i år på grunn av noe svakere vekst i stønadene. Økende rentenivå, både nominelt og reelt, bidrar til å øke sparingen i husholdningssektoren. Ifølge SSBs vurderinger kan spareraten vokse med 3/4 prosentpoeng fra 2000 til 2001. Utsikter til en spesielt lav prisvekst i 2002 bidrar til at realinntektsveksten kan ta seg klart opp igjen til neste år. Lav prisvekst kan føre til ytterligere økning i realrenten, noe som kan dra husholdningenes sparerate oppover også til neste år.

For 2003 er det i SSBs anslag lagt til grunn skattelette for husholdningene. Dette bidrar til høyere disponibel inntekt, mens en høyere prisvekst trekker isolert sett realinntektsveksten ned. En mulig rentenedgang gjennom 2002 og ytterligere økning i boligformuen kan bidra til at konsumet i husholdningene vokser moderat også i 2003, mens spareraten bare øker beskjedent.

Vekst husholdningenes forbruk 2002

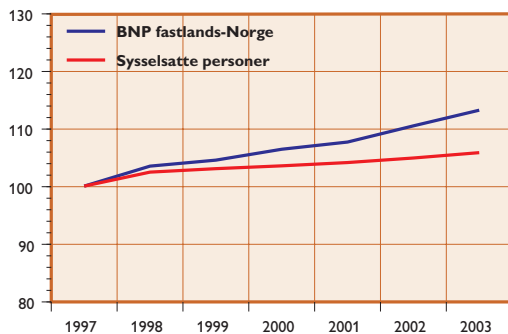
■ TILTAKENDE VEKST I FASTLANDSØKONOMIEN

Veksten i BNP for fastlandsøkonomien er både i fjor og i år sterkt preget av store endringer i kraftproduksjonen. Selv om veksten i fastlandsøkonomien går litt ned fra 2000 til 2001, øker veksttakten når en holder kraftforsyning utenom. Den høye kraftproduksjonen i 2000 bidro til å trekke årsveksten opp med 0,4 prosent og om lag tilsvarende ned i inneværende år. Også i inneværende år ser det ut til at samlet BNP-vekst kan bli noe høyere enn veksten i fastlandsøkonomien, ikke minst som følge av sterk vekst i gassproduksjonen. Økt ferie bidrar til å trekke veksten i økonomien ned.

I 2002 er det grunn til å tro at sterkere konsumvekst og omslaget i fastlandsinvesteringene gjennom 2001 vil bidra til klart høyere vekst i fastlandsøkonomien. Også høyere oljeinvesteringer vil dra i samme retning, mens moderat eksportvekst trekker de samlede vekstimpulsene ned. Dersom konjunktorene internasjonalt tar seg noe opp igjen i 2003, kan eksportveksten for tradisjonelle varer øke, mens impulsene fra oljevirkosomheten da ventes å avta. Samlet sett er produksjonsveksten i fastlandsøkonomien anslått til rundt 2,5 prosent både i 2002 og 2003.

Veksten i arbeidsproduktiviteten var vel 3 prosent i 2000 for bedrifter i fastlandsøkonomien. På grunn av de uvanlige forholdene i kraftsektoren i fjor kan produktivetsveksten bli lavere i inneværende år. Produktivetsveksten kan også holde seg høy i 2002, men kan dempes noe i 2003 etter hvert som bedriftene får justert sysselsettingen.

Bruttoprodukt og sysselsetting
Volumindekser, årsgjennomsnitt. 1997 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ STABILT ARBEIDSMARKED

Arbeidsledigheten målt ved SSBs Arbeidskraftundersøkelse var 3,4 prosent i 2000 og ventes å holde seg på samme nivå i inneværende år. Både antall sysselsatte personer og arbeidsstyrken ser ut til å vokse med om lag en halv prosent. Tallet på utførte timeverk synker derimot både på grunn av økt ferie og flere bevegelige helligdager. Denne situasjonen ventes også å gjøre seg gjeldende til neste år hvor både sysselsettingen og arbeidsstyrken kan vokse noe sterkere enn år. Veksten i sysselsettingen kan tilta ytterligere i 2003, noe som tross for økt yrkesdeltaking, kan bidra til litt lavere ledighet. Det er usikkert i hvilken grad dette vil lede til økt lønnspress. Beholdningen av ledige stillinger er klart redusert i forhold til i fjor og indikerer at mistilpasningene i arbeidsmarkedet er noe redusert.

Arbeidsledighet

■ KLAR NEDGANG I PRISSTIGNINGEN

Veksten i lønn per normalsårsverk som er anslått til 4,6 prosent i år, ligger an til å bli noe lavere i til neste år og ytterligere litt lavere i 2003. Konjunkturedgangen som store deler av verden er inne i, trekker i retning av dårligere lønnsomhet i industrien og dermed lavere lønnsvekst. Forholdsvis høy produktivetsvekst drar i motsatt retning. Det forholdsvis høye og stabile presset i arbeidsmarkedet målt ved arbeidsledigheten har bidratt til å øke reallønnsnivået i Norge, men med en stabil ledighet i flere år, er det neppe grunn til at denne faktoren drar i retning av høyere lønnsvekst til neste år. Hovedoppgjør i de neste sentrale lønnsforhandlingene drar isolert sett i retning av litt sterkere vekst til neste år, og i 2003 kan presset i arbeidsmarkedet øke noe.

Lønnsvekst

Det har vært markerte bevegelser i prisstigningstakten gjennom de to siste årene. Etter at 12-månedersveksten i konsumprisindeksen var nede i 1,9 prosent i august 1999, var prisstigningen klart økende til mai i år hvor den kom opp i 4,3 prosent. Utviklingen i råoljeprisen på verdensmarkedet og elektrisitetsprisene i Norden, samt avgifts- endringer, var vesentlige drivkrefter bak økningen. Siden mai har prisstigningstakten falt markert, og i september var den kommet ned i 2,4 prosent. Halveringen av matmomsen fra 1. juli var den klart viktigste enkeltfaktoren bak nedgangen i prisstigningen, men utviklingen i bensinprisene bidro også markert.

Prisvekst

Vekst norsk økonomi 2002

Det er ikke grunn til å vente store endringer i prisstigningstakten i resten av året. Elektrisitetsprisene kan holde seg stabile, men ettersom de økte en god del i andre halvår i fjor, vil en slik utvikling isolert sett bidra til å redusere 12-måneders veksten i konsumprisindeksen. Prisene på elektrisitet kan trolig gå noe ned i 2002. Prisanslagene for 2002 og 2003 er basert på at det ikke skjer noen endringer i avgiftsnivået for konsumvarer i tiden framover og at alle volumavgiftssatser øker med 2,5 prosent per 1. januar begge år. På grunn av momsreformen 1. juli i år vil avgiftene gi et markert negativt bidrag til prisstigningstakten i første halvår neste år, men vil deretter virke nøytralt. Ettersom den direkte virkningen på prisstigningstakten av momsøkningen fra 23 til 24 prosent faller bort i januar neste år, vil også det isolert sett dra prisstigningstakten ned. Ettersom virkningen av momsreformen faller bort 1. juli neste år, drar det i retning av en økning i prisstigningstakten fra juni til juli neste år: Regnet som årgjennomsnitt er konsumprisindeksen i år anslått til å vokse med 3,2 prosent, mens indeksen eksklusive energivarer kan vokse med 2,5 prosent. Til neste år kan prisstigningen målt ved begge indeksene avta til om lag 2 prosent, mens den kan øke svakt i 2003.

■ TROLIG BARE SVAK RENTENEDGANG TIL NESTE ÅR

Mens amerikanske pengemarkedsrenter har blitt justert kraftig ned gjennom 2001, har det norske rentenivået endret seg lite etter å ha økt betydelig gjennom fjoråret. I forhold til eurorenten er nå den norske pengemarkedsrenten 3 prosent høyere, mens inflasjonen i

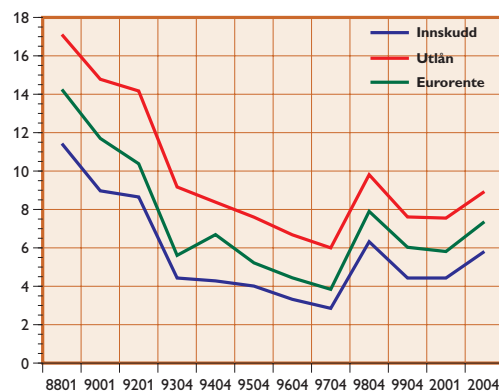
Norge er om lag den samme som i EU. Den høye renteforskjellen som i stor grad har sammenheng med innenlandske forhold, har bidratt til at den importveide kronkursen har styrket seg. Anslagene for utviklingen i norsk økonomi gir ikke rom for noen stor rentenedgang i Norge. På usikkert grunnlag er det anslått en nedgang på 0,7 prosentpoeng i første halvår 2002, men ingen ytterligere nedgang. Dette innebærer en nominell norsk renteforskjell i forhold til eurorenter på om lag 2 prosentpoeng i 2003, mens inflasjonsforskjellen trolig ikke vil være større enn 0,5 prosentpoeng. Den norske kronkursen kan derfor styrke seg ytterligere, og kan sammen med lavere markedsvekst bidra til svekket lønnsomhet for norsk konkurranseutsatt industri.

Renter

Gjennomsnittlige innskudds- og utlånsrenter i private banker og 3 måneders norsk eurorente.

Kvartalstall. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

SVAK VEKST I BRUTTOPRODUKTET FOR NORD-NORGE I 2001

Ifølge foreløpige tall fra det kvartalsvise nasjonalregnskapet (KNR) gikk produksjonen i jordbruket målt i faste priser ned med om lag 8 prosent i første halvår i år sammenliknet med samme periode i fjor. En svak oppgang i prisene bidro imidlertid til at nedgangen i verdi ble litt mer moderat. Nedgangen i kjøttproduksjonen var på om lag 6 prosent i første halvår i år sammenliknet med samme periode i fjor. Det var spesielt storfekjøtt det ble produsert mindre av i årets seks første måneder.

Ifølge foreløpige tall fra fiskeristatistikken, ble det fra norske fartøy levert 1,6 millioner tonn fisk og skalldyr i første halvår i 2001. Dette er om lag den samme fangstmengden som i første halvår i fjor. Førstehåndsverdien av fisket på om lag 5,7 milliarder kroner i første halvår, er imidlertid en økning på 15 prosent fra samme periode året før. Til tross for en nedgang i fangstmengden av sild på ca. 17 prosent, økte fangstverdien med nesten 80 prosent. Fangstmengden av torsk gikk også litt ned, mens fangstverdien gikk svakt opp. Av øvrige fiskeslag kan nevnes at fangstmengden av sei og kolmule gikk noe ned, mens fangsten av lodde gikk klart opp. Fangstverdien gikk imidlertid opp for alle tre fiskeslagene.

Foreløpige tall fra oppdrettsnæringen viser at den totale førstehåndsverdien av laks og ørret var på om lag 11,9 milliarder kroner i 2000. Dette er en økning på ca. 14 prosent i forhold til 1999 målt i løpende priser. Mengden av solgt norsk oppdrettslaks økte med 2,7 prosent i den samme perioden, mens førstehåndsverdien økte med om lag 17 prosent. Til tross for en svak økning i mengden av solgt ørret, gikk førstehåndsverdien ned med om lag 8 prosent i 2000 på grunn av prisnedgang. Nordland er fortsatt det fylket i landet som produserer mest oppdrettslaks tett fulgt av Hordaland. Beholdningen av matfisk økte betydelig i året som gikk, med spesielt sterk økning i beholdningen av laks i Finnmark. I inneværende år har imidlertid prisene for laks på verdensmarkedet falt betraktelig og det er stor usikkerhet knyttet til den videre prisutviklingen. Skulle de lave prisene vedvare kan det få negative virkninger på produksjonsomfanget i næringen, med dårligere lønnsomhet og lavere vekst enn tidligere

For hele inneværende år under ett ventes det på landsbasis en svak nedgang i bruttoproduktet for primærnæringene samlet. Dette har sammenheng med anslått nedgang

i skogbruket og om lag uendret bruttoprodukt i jordbruk og fiske og fangst. Bruttoproduktet i fiskeoppdrett forventes fortsatt å trekke noe opp til tross for nedgangen i prisene. På grunn av nærings sammensetningen kan dette gi en svak vekst i bruttoproduktet for primærnæringene i Nord-Norge, med noe bedre utvikling i produksjonen i Nordland enn i Troms og Finnmark. Utviklingen for de nærmeste to årene er meget usikker, men det anslås at bruttoproduktet for primærnæringene samlet kan vokse på landsbasis både til neste år og i 2003. Da anslagene for neste år er basert på sterke vekst i skogbruket, indikerer dette at andre deler av landet kan få en mer positiv utvikling i primærnæringene enn Nord-Norge. Hvis anslagene for vekst i bruttoproduktet for både fiske og fangst og fiskeoppdrett slår til, kan utviklingen i primærnæringene i de tre nordligste fylkene til neste år bli mer positiv enn anslagene for inneværende år.

Jordbruk

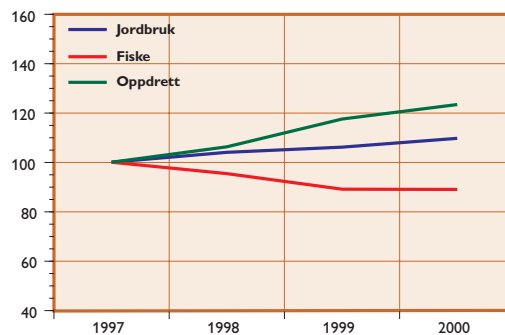

Fiske 2001

Pris på laks 2001

Bruttoprodukt i primærnæringene.
Sesongjusterte volumindekser. 1997=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

NEDGANG I BRUTTO-INVESTERINGENE FOR JORDBRUK OG SPEIELT FOR FISKE OG FANGST I 2001

Etter to år med relativt sterk vekst i bruttoinvesteringene i fiske og fangst, viser anslagene for inneværende år en meget sterk nedgang i investeringene i denne sektoren. Med forventet nedgang i bruttoinvesteringene også i jordbruket, og bare en svak vekst i fiskeoppdrett, peker de samlede anslagene for bruttoinvesteringene i primærnæringene for Nord-Norge klart ned for inneværende år. En anslått nedgang i bruttoinvesteringene i både fiske og fangst og fiskeoppdrett til neste år, indikerer en nedgang i investeringene i primærnæringene samlet for Nord-Norge også i året som kommer.

Investeringer primærnæring

PRIMÆRNÆRINGENE

NOE STERKERE NEDGANG I SYSSELSETTINGEN I NORD-NORGE ENN I LANDET FOR ØVRIG I 2001

Syssetting primærnæringene

På landsbasis har sysselsettingen i primærnæringene vist en fallende tendens gjennom en årrekke. Det er spesielt innen jordbruk og skogbruk at sysselsettingsnedgangen har vært mest markert, men også i fiske og fangst har sysselsettingen blitt fortløpende redusert med et lite unntak av 2000. I fiskeoppdrett ble imidlertid tre års sammenhengende sysselsettingsnedgang snudd til oppgang i året som gikk. I inneværende år forventes sysselsettingen i primærnæringene å gå sterkere ned enn på svært lenge. Ifølge anslagene ventes en meget klar sysselsettingsnedgang i både skogbruk og fiske og fangst, men også i jordbruket ventes å få sterkere nedgang i sysselsettingen enn på flere år. For fiskeoppdrett derimot peker anslagene i retning av noe økning i sysselsettingen.

Med anslått klar sysselsettingsnedgang i fiske og fangst i inneværende år, ventes nedgangen i sysselsettingen i primærnæringene i Nord-Norge å bli noe sterkere enn for landsgjennomsnittet. På grunn av næringssammensetningen, er det Troms og Finnmark som trekker sysselsettingen i primærnæringene i landsdelen noe sterkere ned enn i landet for øvrig.

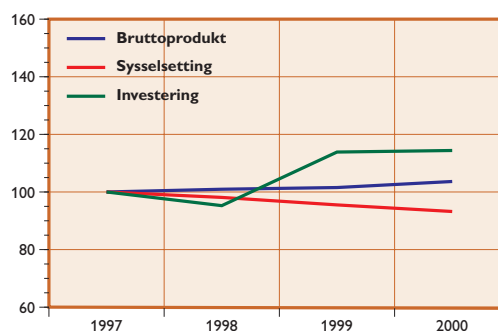
På landsbasis tilsier anslagene for neste år og 2003 noe svakere nedgang i sysselsettingen i primærnæringene enn i inneværende år. Med forventet svakest sysselsettingsutvikling i jordbruk og skogbruk, kan sysselsettingsnedgangen i primærnæringene i Nord-Norge bli noe mindre enn for landsgjennomsnittet.

Endring i bruttoprodukt og sysselsetting for Nord-Norge og hele landet i prosent fra året før. Primærnæringene.

	Bruttoprodukt				Syssetting			
	Nordland	Troms	Finnmark	Landet	Nordland	Troms	Finnmark	Landet
2000	1,9	1,8	0,9	2,1	-1,1	-0,7	0,1	-2,3
2001	0,8	0,3	0,2	-0,1	-5,2	-5,7	-6,2	-5,1
2002	2,7	2,3	2,4	3,3	-2,1	-2	-1,5	-3,1
2003	2	1,7	2,1	1,4	-1,8	-1,8	-1,4	-2,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i primærnæringene.
Sesongjusterte volumindekser. 1997=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

INDUSTRIEN

Reduksjonen i industriens bruttoprodukt i inneværende år snus til vekst i de kommende to år i Nord-Norge. Det ventes en oppgang i industriinvesteringene, særlig i inneværende år. Sysselsettingsreduksjonen vil avta i perioden.

INDUSTRIENS BRUTTO-PRODUKT VENTES VOKSE 2002 OG 2003

Ifølge foreløpige tall fra nasjonalregnskapet falt verdiskapningen i industri og bergverk på landsbasis med 2,6 prosent fra 1999 til 2000, målt ved bruttoproduktet i faste priser. Industriproduksjonen falt med 2,5 prosent, en reduksjon på nivå med året før. Med unntak av trelast-, trevare- og treforedlingsindustriene var det produksjonsnedgang i alle sektorer, og den kraftigste reduksjon i aktiviteten fant sted innen bygging av skip og plattformer som i liten grad har betydning for Nord-Norge. Beregninger på Regard-modellen viser at utviklingen i Finnmark og Troms lå rundt landsgjennomsnittet, mens utviklingen i Nordland var noe bedre. Fallet i aktivitetsnivået innen verkstedsindustrien slår igjennom i hele Nord-Norge. I tillegg trekker et mer moderat fall i bruttoproduktet innen vareinnsats og investeringsvarer samt konsumvarer verdiskapningen i industrien ned. Basert på utviklingen i omsetningsverdi viser Troms tendenser til å følge en svakt positiv utvikling igjennom 2000 og inn i 2001, mens det er vanskelig å trekke noen klare tendenser ut fra utviklingen i omsetningsverdi for de to andre nordnorske fylkene.

Statistisk sentralbyrås konjunkturbarometer gir et inntrykk av hvordan norske industriledere vurderer utsiktene for sin virksomhet. Gjennom 2000 og de første kvartalene av 2001 viste indikatoren for industriledernes vurdering av utsiktene for kommende kvartal en klar vekst. Hovedinntrykket ved inngangen til 3. kvartal 2001 var at optimismen var noe dempet, blant annet på grunn av avtagende etterspørsel og lavere priser i eksportmarkedet. Industribransjer som produserer innsatsvarer har i 2001 hatt en god utvikling med vekst i produksjonen, men mange industriledere i disse bransjene melder om lavere ordretilgang fra eksportmarkedet. Når det gjelder begrensede faktorer i produksjonen, meldte i 2. kvartal særlig industriledere innen produksjon av investeringsvarer om mangel på kvalifisert arbeidskraft som en begrensende faktor. Innen bransjer som produserer konsumvarer har mangel på råstoff vært et problem innen deler av bransjen. Ved inngangen til 3. kvartal anses dette fortsatt å være en viktig begrensning selv om majoriteten

av industrilederne peker på lav etterspørsel og/eller høy konkurranse som de viktigste begrensende faktorene i produksjonen.

I inneværende år ventes en reduksjon på landsbasis i industriens bruttoprodukt på 0,8 prosent, mens det i 2002 og 2003 ventes en økning på henholdsvis i underkant av 1 og 2 prosent. Utviklingen i Nord-Norge ventes å ligge på landsgjennomsnittet for Troms og Finnmark i inneværende år, mens det i Nordland ventes en reduksjon på 1,6 prosent. I 2002 ventes en noe bedre utvikling for Troms og Finnmark enn for landsgjennomsnittet, mens utviklingen i 2003 vil ligge på landsgjennomsnittet. For Nordland ventes en noe større økning i industriens bruttoprodukt enn for landsgjennomsnittet i begge år. Svak utvikling i bruttoproduktet for konsumvarer i inneværende år er drivkraften bak den svake utviklingen for Nord-Norge i 2001. I de kommende to år ventes imidlertid en økning i bruttoproduktet for konsumvarer, og dette kan snu trenden. Når Nordland har en noe dårligere utvikling i inneværende år, samt har utsikter til en klart bedre utvikling enn både Troms og Finnmark og landet som helhet i 2003, kan dette i hovedsak tilskrives forventninger om henholdsvis reduksjon og vekst i metallproduksjonen i de to år.

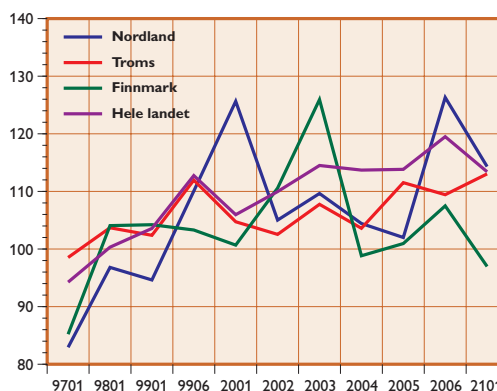
Industriproduksjon 2002 og 2003

Industriproduksjon 2000 og 2001

Total omsetningsverdi basert på omsetningsoppgaver. Industri.
Sesongjusterte terminvise verditall. 1997=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

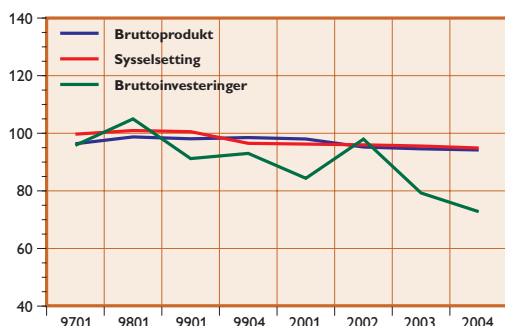
Endring i bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i fast kapital for Nord-Norge og hele landet i prosent fra året før. Industri (inkl. bergverk).

	Bruttoprodukt				Sysselsetting				Bruttoinvest. Nord-Landet Norge	
	Nord-land	Troms	Finn-mark	Landet	Nord-land	Troms	Finn-mark	Landet		
2000	-1,8	-2,8	-2,4	-2,6	-1,9	-2,7	-2,1	-2,7	0,5	-8,1
2001	-1,6	-0,9	-0,6	-0,8	-2,9	-2,5	-2,4	-2,6	18,8	6,7
2002	1,1	1,4	1,5	0,6	-1,6	-1,1	-1,1	-1,5	9,5	8,8
2003	3,1	1,8	1,6	1,8	-0,5	-0,1	-0,6	-0,1	-2	1,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

INDUSTRIEN

Bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i industri i alt (inkl. bergverk).
Sesongjusterte volumindekser. 1997=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

MINDRE REDUKSJON I INDUSTRISSYSELSETTINGEN KOMMENDE ÅR

Ifølge foreløpige tall fra nasjonalregnskapet var 307 900 personer sysselsatt i industri og bergverk i landet som helhet i 2000, en nedgang på 2,7 prosent fra året før. Mens utviklingen i Troms lå på landsgjennomsnittet, var utviklingen noe bedre i Nordland og Finnmark. Utenom kjemisk industri og treforedling, som har relativt liten betydning for sysselsettingen i Nord-Norge, hadde alle næringer reduksjon i sysselsettingen. Men for produksjon av vareinnsats og investeringsvarer samt konsumvarer som er relativt viktige industrisektorer i Nord-Norge, var nedgangen forholdsvis moderat. Dette tilsier at nedgangen i industriusselsettingen i Nord-Norge har vært lavere enn for landsgjennomsnittet totalt sett.

Industriusselsettingen er anslått å bli ytterligere redusert på landsbasis i prognoseperioden, med 2,6 prosent inneværende år. Det ventes en noe lavere reduksjon i 2002, og i 2003 ventes det bare en svak reduksjon i industriusselsettingen. Utviklingen i Nord-Norge ventes i hovedsak å følge landsgjennomsnittet i prognoseperioden.

VEKST I INDUSTRI-INVESTERINGENE I NORD-NORGE 2001 OG 2002

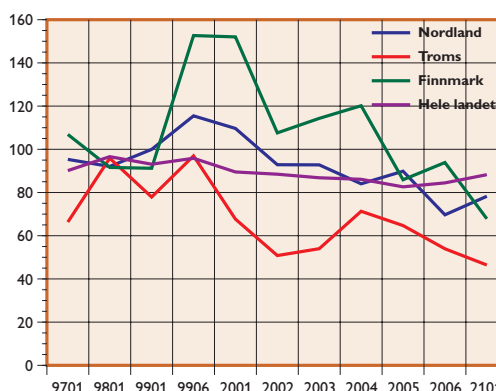
Foreløpige tall fra nasjonalregnskapet viser et fall i bruttoinvesteringene i industri og bergverk på i overkant av 8 prosent fra 1999 til 2000, målt i faste priser, etter en nedgang på over 20 prosent året før. Med dette er investeringene i industrien kommet ned på et historisk sett normalt nivå, etter å ha ligget svært høyt gjennom perioden 1996-1998. I prognoseperioden ventes en økning i bruttoinvesteringene på landsbasis for hele perioden, med vekst på 6,7 prosent i

inneværende år, i underkant av 9 prosent i 2002 og rundt 1 prosent i 2003. Beregninger med Regard-modellen viser at utviklingen i Nord-Norge var bedre enn landsgjennomsnittet, med en liten økning i bruttoinvesteringene på 0,5 prosent i 2000. For inneværende år ventes det sterk vekst i investeringene i Nord-Norge, mens veksten i 2002 ventes å bli noe mindre. Etter to år med vekst ventes det fall i investeringene i Nord-Norge i 2003.

Regard-modellen gir svært usikre tall for utvikling i investeringene på regionalt nivå, ettersom enkelte store prosjekter kan påvirke veksten for landet som helhet. Store prosjekter i metallindustrien og nærings- og nytelsesmiddelindustrien er hovedårsaken til økte investeringer i inneværende og neste år. Investeringene i metallindustrien i Mosjøen innebærer at dette også berører Nord-Norge. I 2003 ventes det at bruttoinvesteringene innen disse grenene reduseres, men da drar økte investeringer innen andre industrigrener som treforedling og raffinering av jordolje investeringene opp på landsbasis. Siden dette er grener som er så godt som fraværende i de nordnorske fylkene, ventes reduksjon i investeringene dette året.

Opplysninger basert på registreringer for merverdiavgiften indikerer at industriinvesteringene i Nord-Norge har fortsatt å svinge kraftig gjennom 2000, som de gjorde gjennom 1999. På landsbasis synes det som om nedgangen i investeringene har snudd til en økning mot slutten av året og inn i 2001, men så langt tallene rekker finner vi ikke igjen dette bildet i Nord-Norge. Etter kraftig fall i investeringene i løpet av de fire første månedene snur utviklingen til vekst i Finnmark og Troms i de fire neste, for så å falle ned på slutten av året og inn i 2001. I Nordland viser investeringene fall gjennom det meste av 2000. Det er imidlertid for få registreringer i 2001 til å se et klart bilde for året under ett.

Investeringer basert på registreringer for merverdiavgiften. Industri.
Sesongjusterte terminvise verditall. 1997=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Industriusselsetting

Industriinvesteringer

BYGGE - OG ANLEGG SVIRKSOMHETEN

Det er fortsatt høy aktivitet i byggenæringen, og tilgangen på rehabiliteringsprosjekter for boligbygg øker. Nedgangen i anleggssektoren synes nå å ha snudd til vekst, og veksten i denne sektoren er sterkere i Nord-Norge sammenlignet med resten av landet.

■ ØKNING I BRUTTOPRODUKTET

Produksjonen i bygg- og anleggssektoren gikk ifølge kvartalsvis nasjonalregnskap (KNR) opp med 1,5 prosent i 2000. Dermed har det, med unntak for 1999, vært vekst i produksjonen helt siden 1993. Vekst i prisen på bruktboliger de siste årene har gjort det gunstig å bygge nye boliger, og ordrestatistikken indikerer fortsatt høy boligbygging i år. Ujusterte tall viser riktignok at ordretilgangen for nye boligbygg gikk ned med 8 prosent i 2. kvartal, men dette var etter en kraftig vekst i 1. kvartal. I tillegg har nå ordretilgangen på nye rehabiliteringsprosjekter i boligsektoren økt med 23 prosent fra utgangen av 1. kvartal til utgangen av 2. kvartal, etter å ha ligget omtrent på samme nivå siden begynnelsen av 1999. Månedsvise statistikk over igangsatte bygg viser at det ble påbegynt over 12000 boliger i første halvår i år, en økning med 18 prosent i forhold til samme periode i fjor.

Virksomheten i næringsbyggsektoren, dvs. andre bygg enn boliger, har også vært høy de siste par årene, og ordrestatistikken for første og andre kvartal viser ingen tegn på at aktiviteten skal synke. Tilgangen på nye byggeprosjekter økte med 18 prosent i 2. kvartal 2001 i forhold til 2. kvartal 2000. Verdien av bedriftenes beholdning av næringsnybygg steg med 15 prosent i løpet av 2. kvartal i år, mens bedriftenes beholdning av rehabiliteringsprosjekter holdt seg på samme nivå fra utgangen av 1. til utgangen av 2. kvartal. Statistikken for igangsatte bygg viser at bruksareal til annet enn bolig økte med 3 prosent i første halvår i forhold til samme periode i fjor.

Etter svært lav aktivitet i anleggssektoren i 1999 og 2000 var det i andre kvartal i 2001 vekst i tilgangen på nye anlegg med 11 prosent sammenlignet med samme periode året før. Ved utgangen av 2. kvartal var verdien på entreprenørenes beholdning 9 prosent høyere enn ved utgangen av 1. kvartal, og 3 prosent høyere enn på samme tid i fjor.

For Nord-Norge lå ordreservene for næringsbygg i andre kvartal om lag 9 prosent over nivået samme kvartal i fjor, dvs. en noe lavere vekst enn for landsgjennomsnittet. Tallet på nye boliger vokste sterkt i Troms, med hele

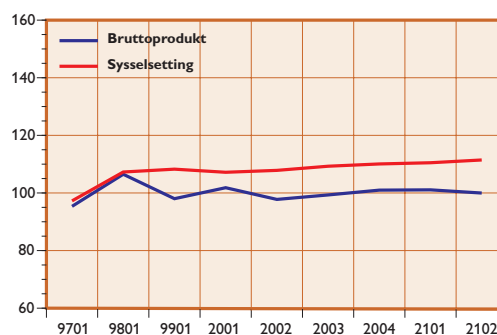
41 prosent i første halvår sammenlignet med første halvår i fjor, mens det ikke var særlig endringer i aktiviteten i Nordland og Finnmark. Bruksareal til annet enn bolig har hatt en svært ulik utvikling i de tre fylkene i første halvår sammenlignet med samme periode i fjor. Igangsatte kvadratmeter bruksareal økte sterkt i både Finnmark og Troms, med henholdsvis 60 og 186 percents økning, mens Nordland opplevde en reduksjon på 41 prosent. Ordretilgangen på nye anlegg i Nord-Norge viser en sterkere vekst enn landsgjennomsnittet med 7 prosent i fra 2. kvartal i fjor til i år.

Bruttoproduktet for bygge- og anleggssektoren forventes å øke til om lag 2,4 prosent i inneværende år, mens det for 2002 ventes en noe sterkere vekst. I 2003 ventes en vekst på nivå med år 2000.

I Nord-Norge kan imidlertid utbyggingen av Snøhvit-prosjektet ved Hammerfest få betydning i perioden. Hvis anleggsfasen av LNG-fabrikken på Melkøya blir satt i gang andre halvår 2002, og for fullt fra 2003, vil vi vente at veksten i bruttoproduktet for Nord-Norge blir større enn våre anslag for landsgjennomsnittet i disse årene.

Bruttoprodukt og sysselsetting i bygg og anleggsvirksomhet

Sesongjusterte volumindekser. 1997=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ ØKT SYSSELSETTING I 2001

Kvartalsvis nasjonalregnskap viser at antall lønsmottagere og selvstendig næringsdrivende innen bygg- og anleggssektoren økte med 1,5 prosent fra 1999 til 2000. Sysselsettingen, justert for normale sesongvariasjoner, økte utover året i 2000, og i de to første kvartalene av 2001 var sysselsettingen over 3 prosent høyere enn samme kvartal året før. Regnet som årsgjennomsnitt ventes i år en økning på 2,5 prosent sammenlignet med i fjor. I de to neste årene ventes en noe lavere vekst

Byggevirksomhet

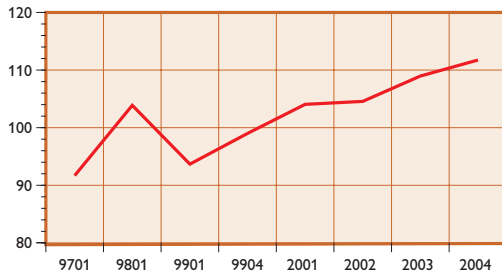
Sysselsetting

BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHETEN

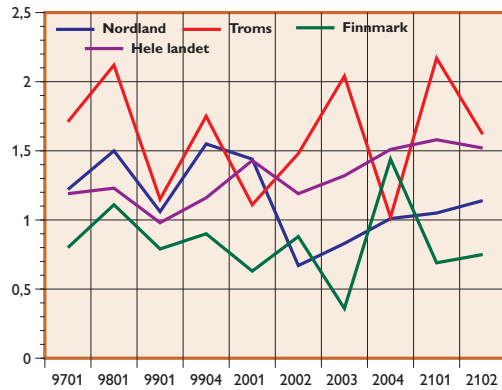
enn i inneværende år, med rundt 1 prosent i begge år. Vi har ikke grunnlag for å si om sysselsetningsutviklingen i Nord-Norge vil skille seg fra utviklingen resten av landet, men har tatt høyde for at Snøhvit utbyggingen kommer i gang som beskrevet i avsnittet over.

Bruttoinvesteringer i boliger
Sesongjusterte volumindekser. 1997=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

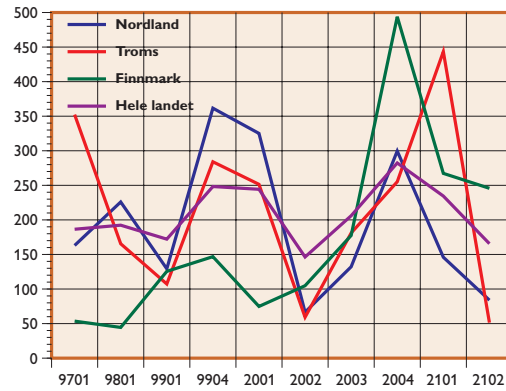
Antall igangsatte boliger per 1000 innbyggere
Sesongjusterte kvartalstall. 1997 - 2001

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Antall igangsatte kvadratmeter til forretnings- og kontorbygg per 1000 innbyggere.

Ujusterte kvartalstall. 1997 - 2001

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Endring i bruttoprodukt og sysselsetting for hele landet i prosent fra året før. Bygge- og anleggsvirksomhet.

	Bruttoprodukt	Sysselsetting
2000	1,5	1,5
2001	2,4	2,5
2002	3,6	0,8
2003	1,6	1,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nye retningslinjer for bruken av petroleumsinntektene kan gi økt aktivitet innen offentlig sektor.

I mars i år la regjeringen frem nye retningslinjer for den økonomiske politikken. Retningslinjene innebærer blant annet at bruken av petroleumsinntektene skal øke om lag i takt med den forventede realavkastningen av Petroleumsfondet. Den sittende regjeringen fikk forholdsvis bred politisk støtte for dette opplegget, og SSB legger derfor til grunn at retningslinjene vil bli veiledende for finanspolitikken også i inneværende stortingsperiode.

Ekspansivitet finanspolitikk

De nye retningslinjene innebærer en mer ekspansiv finanspolitikk enn det vi har sett de siste årene. Virkningen på aktiviteten i offentlig forvaltning vil imidlertid avhenge av i hvilken grad budsjettsvekkelsen tas ut i form av høyere utgifter eller lavere inntekter. Prognosene bygger på en antagelse om at den økte bruken av petroleumsinntektene fylles av en kombinasjon av økt offentlig konsum og investeringer og reduserte skatter og avgifter. Både for bruttoinvesteringer og -produksjon er derfor prognosene for neste år en del oppjustert i forhold til forrige utgave av konjunkturbarometeret. Bruttoproduktet fra offentlig forvaltning ventes å øke om lag på linje med veksten i fastlandsøkonomien totalt de to neste årene. Utviklingen i offentlig forvaltning i Nord-Norge ventes i svært liten grad å skille seg fra utviklingen i landet sett under ett. Inneværende år ser imidlertid veksten i aktivitetsnivået ut til å bli noe lavere i landsdelen sammenliknet med tallene for landet totalt. Dette skyldes hovedsakelig en nedtrapping av aktiviteten innen forsvaret, noe som særlig slår negativt ut for Troms, men som også for Finnmark og Nordland trekker veksten i bruttoproduktet for offentlig forvaltning noe mer ned enn i andre fylker. Til neste år ventes det som sagt økt vekst igjen innen offentlig forvaltning. Det er ventet at aktiviteten stiger både innen statlig og kommunal tjenesteproduksjon.

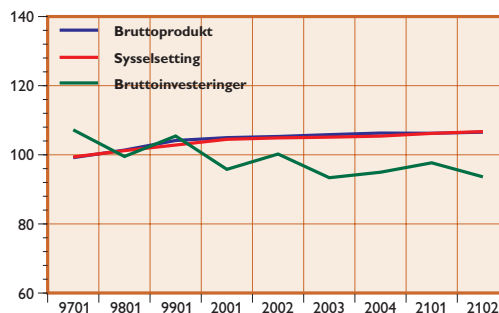
Produksjonen i offentlig sektor beregnes med utgangspunkt i utførte timeverk. En reduksjon i antall arbeidsdager pga. bevegelige helligdager i 2001 og 2003 og ferieutvidelse i 2001 og 2002 gjør at utførte timeverk, og dermed også produksjonen, øker mindre enn sysselsettingsveksten isolert skulle tilsi. Inneværende år anslås sysselsettingsveksten i offentlig sektor til å bli på 2,6 prosent, mens produksjonsveksten ikke ventes å bli mer enn 1,4 prosent. Produksjonen per sysselsatt vil med andre ord falle noe inneværende år. Til neste år og i 2003 vil ikke antall arbeidsdager reduseres like mye slik at bruttoproduktet igjen vil øke mer enn antall sysselsatte.

Endring i bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i fast kapital for Nord-Norge og hele landet i prosent fra året før. Offentlig forvaltning (inkl. forsvaret for bruttoprodukt og sysselsetting, men uten antall vernepliktige i sysselsettingstallene).

	Bruttoprodukt				Sysselsetting				Bruttoinvest.	
	Nord-land	Troms	Finnmark	Landet	Nord-land	Troms	Finnmark	Landet	Nord-Land	Landet
2000	0,8	0,7	0,7	0,9	1,1	1	1	1,2	-7,1	-8,5
2001	1,2	0,9	1,1	1,4	2,6	2,5	2,4	2,6	-1,8	-2,3
2002	2,4	2,4	2,4	2,4	2,2	2,3	2,2	2,2	2,8	2,5
2003	2,4	2,3	2,3	2,4	2	1,9	1,9	2	1,8	1,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i offentlig forvaltning (inkl. forsvaret).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Sysselsettingsveksten innen offentlig forvaltning i år, gir også utslag på foreløpige tall fra nasjonalregnskapet. Ifølge estimatene økte antallet sysselsatte personer totalt med bare i overkant av 2 000 personer fra andre kvartal i fjor til andre kvartal i år. I samme periode er sysselsettingen i offentlig forvaltning anslått til å ha vokst med over 12 000 personer eller nesten 6 ganger så mange.

Sysselsetting offentlig sektor

Neste år og året etter kan imidlertid sysselsettingsveksten i offentlig forvaltning avta noe. Så godt som hele reduksjonen som ventes i 2002, skyldes lavere vekst innen kommunale helsetjenester mv. Isolert sett vil en reduksjon i veksttaket innen denne sektoren slå mer ut for de nordligste fylkene sammenliknet med landet for øvrig. I 2003 kan sysselsettingen i offentlig forvaltning i Nord-Norge utvikle seg som i landet som helhet.

INVESTERINGENE VIL FALLE NOE INNEVÆRENDE ÅR FØR NY VEKST ER VENTET

Offentlig forvaltnings bruttoinvesteringer ser ut til å falle noe inneværende år. Dette skyldes i første rekke lavere investeringer innen kommunale helsetjenester. Til neste år er det ventet at veksten i denne sektoren igjen blir svakt positiv samtidig som investeringer innen kommunal undervisning ser ut til å øke markert. Dette bildet ser ut til å holde seg også inn i 2003.

Investeringer offentlig sektor

PRIVAT TJENESTEYTING

Det ventes jevn vekst i bruttoprodukt og sysselsetting, men økende investeringsvekst.

Siden forrige utgave av konjunkturbarometeret er anslagene for produktionsveksten innen privat tjenesteyting oppjustert noe. Dette gjelder både for inneværende år og 2002. Noe av bakgrunnen for de økte anslagene ligger i økende etterspørselsimpulser, særlig fra veksten i husholdningenes konsum som i stor grad retter seg mot privat tjenesteyting. Forventningene om høyere privat konsum bygger på klare utsikter til lavere prisvekst, som i sin tur gir høyere reallønn, og at den negative effekten av fjorårets renteøkning ser ut til å forsvinne. Et mer ekspansivt statsbudsjett vil også kunne gi økt etterspørsel og produksjon kommende år, uavhengig om budsjettsvekkelsen tas ut ved skattelettelse eller økte utgifter. Blant annet ventes utviklingen i varehandelen å bli klart positiv. Gjennom 2002 ventes også en viss rentenedgang og ytterligere økning i husholdningenes boligformue. Dette vil bidra til at konsumet i husholdningene vokser markert også i 2003.

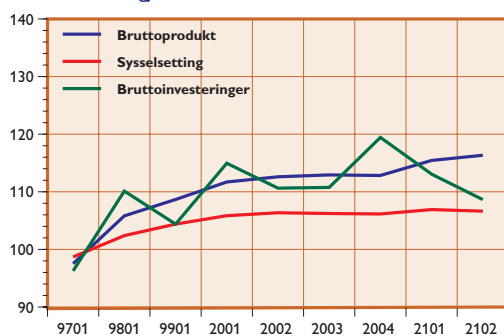
Aktivitet privat tjenesteyting

De nye anslagene tyder på at utviklingen i bruttoproduktet for privat tjenesteyting i Nord-Norge både i år og 2002-2003 kan bli om lag på linje med eller noe svakere enn det som forventes for landet sett under ett.

Bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i privat tjenesteyting (unntatt boliger).

Sesongjusterte volumindekser. 1997=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

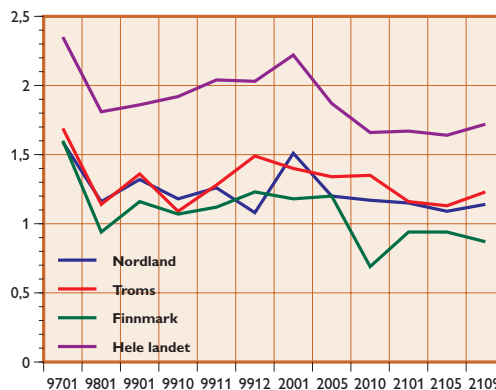
Kortidsindikatorene gir på sin side inntrykk av en mer beskjeden utvikling hittil i år. For hele regionen sett under ett er det en svakere utvikling på nesten samtlige av indikatorene sammenliknet med resten av landet. Unntaket er omsetningsstatistikk for detaljhandelen der økningen i de tre fylkene samlet sett ble på 2,9 prosent takket være veksten i Nordland og

Troms. Utviklingen i antall åpnete konkurser kan se dramatisk ut med i overkant av 40 prosent økning i Troms og over 30 prosent flere i Finnmark. Samlet sett har imidlertid antallet konkurser i regionen ikke økt med mer enn om lag 10 prosent, noe som skyldes at antall konkurser i Troms og Finnmark var forholdsvis lavt i 2000.

Den innbyrdes utviklingen i de tre nordligste fylkene varierer også en hel del. For fire av de seks indikatorene kommer Troms mest gunstig ut. Det er særlig innbetalt og fordelt skatt som øker betydelig, sammen med klar vekst i antall hotellovernattinger og omsetning i detaljhandelen der utviklingen også er klart mer positiv enn for landet sett under ett. Finnmark kommer derimot ikke så positivt ut på oversikten over korttidsindikatorene. På fem av målene er fylket det dårligste i regionen, og alle viser en svakere utvikling enn i landet for øvrig.

Førstegangsregistrering av nye personbiler per 1000 innbyggere.

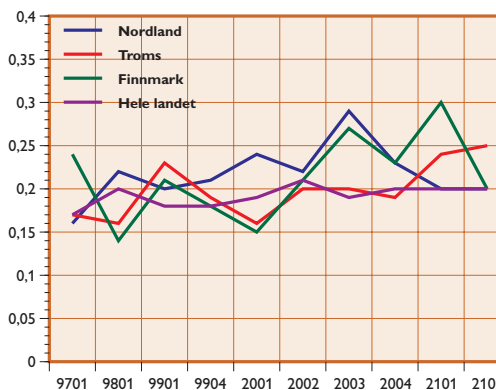
Sesongjusterte månedstall. 1997 1 til 2001 9

Kilde: Opplysningsrådet for vegtrafikken

Antall konkurser per 1000 innbyggere.

Sesongjusterte kvartalstall. 1997 1 til 2001 2.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

PRIVAT TJENESTEYTING

Endring i korttidsindikatorer for privat tjenesteyting i prosent fra samme periode året før. Nord-Norge og hele landet.

	Nordland	Troms	Finmark	Hele Landet
Omsetningsstatistikk for detaljhandel, (1. termin 2001)	2,8	3,6	1,6	2,4
Omsetningsstatistikk, serveringsvirksomhet (1. termin 2001)	-0,6	-0,1	-6,1	-1,5
Førstegangsregistrerte nye personbiler (Jan.-sept. 2001)	-11,4	-7,2	-14,2	-8,0
Hotellstatistikk, antall overnattinger (Aug. 2001)	-6,0	5,1	-6,3	-1,9
Skatteregnskapsstatistikk. Innbetaling og fordelt skatt. (Jan.-sept. 2001)	8,7	11,6	6,7	11,5
Åpnede konkurser (1.-3. kvartal 2001)	-26,4	25,0	13,0	0,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ DET VENTES JEVN, MODERAT SYSSELSETTINGSVEKST DE NESTE ÅRENE

Syssetning privat tjenesteyting

Både i inneværende år og til neste år vil vi, pga. ferieutvidelse og bevegelige helligdager, se en svakere vekst i antall utførte timeverk enn veksten i sysselsettingen isolert sett skulle tilsi. Først i 2003 vil veksten i antall utførte timeverk komme på nivå med sysselsettingsveksten igjen. Det ventes samtidig en sterkere sysselsettingsvekst. Syssetningsveksten innen privat tjenesteyting vil i inneværende år i første rekke være drevet av vekst i undergruppen annen privat tjenesteproduksjon. Til neste år og i 2003 er det ventet at også bank og forsikringsvirksomhet vil bidra med vekst. For den sysselsettingsmessig svært viktige undersektoren varehandel, er det ventet en forholdsvis flat utvikling fremover. Det ventes ikke store forskjeller i sysselsettingsutviklingen mellom Nord-Norge og landet for øvrig.

Endring i bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i fast kapital for Nord-Norge og hele landet i prosent fra året før. Privat tjenesteyting.

	Bruttoprodukt				Syssetning				Brutto-invest.	
	Nord-land	Troms	Finmark	Landet	Nord-land	Troms	Finmark	Landet	Nord-Land	Landet
2000	2,9	3,3	3,1	3,4	1,2	1,5	1,3	1,5	4,9	4,7
2001	3	3,1	2,8	3,1	0,4	0,6	0,4	0,7	-3,2	-3,3
2002	3,1	3,4	3	3,3	0,8	0,9	0,7	0,9	3,5	3,2
2003	2,9	3,1	2,8	3	0,6	0,8	0,6	0,8	5,5	5,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ NY MARKERT VEKST I INVESTERINGENE TIL NESTE ÅR OG I 2003

Inneværende år ligger investeringene innen privat tjenesteyting an til å falle med 3,3 prosent på landsbasis. Tilbakegangen skyldes betydelig nedgang innen varehandelen og en noe mer moderat tilbakegang for annen privat tjenesteproduksjon. Investeringsveksten blant bedrifter som faller inn under sektoren innenriks samferdsel er ikke sterk nok til å hindre en markert tilbakegang for privat tjenesteyting sett under ett. For prognosene ble det lagt til grunn at investeringsavgiften fjernes fra og med annet kvartal neste år. Fremleggelsen av statsbudsjettet har skapt noe større usikkerhet om dette. Som en følge av det forventede bortfallet er det grunn til å tro at en del bedrifter har utsatt investeringene. Dette kan bidra til å trekke investeringene ned i år og opp til neste år.

Investeringer 2002 og 2003

Neste år kan investeringene øke både innen bank og forsikringsvirksomhet, i innenriks samferdsel og i varehandelen. Samlet gir dette utsikter til en vekst på i overkant av 3 prosent. I 2003 kan veksten i investeringene øke ytterligere til over 5 prosent da nedgangen innen annen privat tjenesteproduksjon ser ut til å stanse opp. For Nord-Norges del vil utviklingen gjennom hele perioden bli om lag som for resten av landet.

Markert fall i produksjonen av elektrisk kraft hittil i år både i Nord-Norge og på landsbasis.

Etter at 2000 ble et år med uvanlig høy kraftproduksjon og stor eksport som følge av mye nedbør, ville vi sett en tilbakegang i innværende år selv med normalt tilsig til vannmagasinene. Imidlertid har fyllingsgraden i vannmagasinene helt fra og med uke 10 ligget under normalen de siste 10 årene og i hele år til dels betraktelig lavere enn i 2000. Den langvarige lave fyllingsgraden i magasinene kan delvis forklares med mindre snøsmelting enn normalt og har naturlig nok gitt en tydelig reduksjon i produksjonen av elektrisk kraft sammenliknet med fjoråret. I perioden januar-august i år ble produksjonen på landsbasis redusert med litt over 17 prosent i forhold til samme periode året før. I Nord-Norge var produksjonsnedgangen på 15 prosent i samme periode. I Troms har nedgangen vært på 20 prosent, mens den i Finnmark kun har vært på om lag 8 prosent. Nordland, som har over 3 ganger så stor produksjon som de to andre fylkene til sammen, har gjennomgått en reduksjon på 14 prosent. For hele området Møre og Romsdal, Trøndelag og Nord-Norge har vannmagasinenes fyllingsgrad stort sett ligget noe over nivået i resten av landet innværende år. Dette kan ha bidratt til at nedgangen i produksjonen ikke er like sterk i de nordligste fylkene som i landet sett under ett. I uke 40 ligger fyllingsgraden i det nevnte området i underkant av 6 prosentpoeng under normalen de siste årene, mens den i månedsskiftet juli-august var så mye som 11 prosentpoeng lavere enn normalen.

Den lave produksjonen har også gitt utslag på prisene. Fra tredje kvartal i fjor til tredje kvartal i år har de gjennomsnittlige strømprisene til husholdninger; eksklusive avgifter og nettleie, blitt over dobbelt så høye. Denne kraftige økningen må ses i sammenheng med at kraftprisen i fjor var svært lav som en følge av en lang periode med stort tilsig til vannmagasinene, forholdsvis mildt vær og dermed høy eksport. Prisene til næringslivet har imidlertid ikke økt like kraftig som til

husholdningene. For tjenesteytende næringer økte kraftprisen eksklusive avgifter med 63 prosent fra tredje kvartal i fjor til tredje kvartal i år, mens prisen for industrien (unntatt kraftintensiv industri og treforedling) økte med om lag 45 prosent i samme periode.

Selv om prisene altså har steget ganske kraftig, viser forbruket til og med august i år fortsatt en svak vekst på 1,6 prosent fra samme periode i fjor. For perioden juni til august har det imidlertid vært en nedgang i elektrisitetsforbruket, noe som kan tyde på at prisveksten etter hvert slår ut i redusert forbruk. Årets lave produksjon og fortsatt høye forbruk har gjort Norge til nettoimportører av kraft etter nesten halvannet år med eksportoverskudd. Hittil i år er importoverskuddet på 4,8 TWh og dette har stått for nesten 6 prosent av det samlede bruttoforbruket av kraft innenlands. På samme til i fjor hadde vi et eksportoverskudd på over 13 TWh.

Endring i bruttoinvesteringer i kraftforsyning for hele landet i prosent fra året før.

	Kraftforsyning
2000	-14,3
2001	9,8
2002	9,8
2003	3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Foreløpige nasjonalregnskapstall viser at bruttoinvesteringene i fast realkapital falt med 14,3 prosent i fjor, noe som er et betraktelig sterkere fall enn tidligere anslag. I innværende år ser investeringene derimot ut til å øke betydelig igjen. Det er i hovedsak to større prosjekter i startfasen som trekker investeringsforventningene oppover. Det ene prosjektet er imidlertid usikkert, slik at det faktiske nivået kan bli noe lavere. Også for neste år ventes betydelig investeringsvekst og det er i hovedsak de samme to prosjektene som ligger bak økningen også i 2002. Ingen av prosjektene ligger i Nord-Norge slik at utviklingen i denne landsdelen kan bli en del svakere enn de nasjonale tallene i tabellen viser.

■ FRA VEKST TIL SVAK NEDGANG I FOLKETALLET

Folketall
2000 og 2001

Nord-Norge opplevde for første gang på svært lenge vekst i folketallet fra 1999 til 2000. Fra 2000 til 2001 fikk imidlertid landsdelen igjen en svak nedgang i folketallet. Hovedårsaken bak denne utviklingen har vært å finne i de innenlandske flyttebevegelsene, mens en positiv netto innvandring fra utlandet kompenserte for en stadig mindre del av det innenlandske flyttetapet. Etter et par år med klart avtagende netto utflytting til andre regioner i Norge, viste nettoutflyttingen igjen en økende tendens i året som gikk. Landsdelen har imidlertid hele tiden hatt et fødselsoverskudd (antall fødte minus antall døde) samtidig som innvandringen fra utlandet fortsatt er noe større enn utvandringen. Endelige tall fra Statistisk sentralbyrå viste en nedgang i folketallet i Nord-Norge som helhet på litt under 200 personer i 2000, mot en økning på 1 500 personer året før. Foreløpige tall for første halvdel av 2001 viser en nedgang i folketallet i Nord-Norge på nesten 400 personer, mot en økning på nesten 1 000 personer i tilsvarende periode året før. Både Nordland og Finnmark kan ifølge foreløpige tall vise til en befolkningsnedgang på mellom 200-300 personer i første halvår, slik at befolkningen ved inngangen til juli 2001 kom ned i om lag 238 000 i Nordland og litt i underkant av 74 000 i Finnmark. Troms derimot, viste fortsatt en svak vekst i folketallet i første halvår i år på litt over 100 personer, slik at fylket kom opp i en befolkning per 1. juli på om lag 151 900 personer.

I Nordland hadde bare 13 av de 45 kommunene vekst i folketallet i første halvdel av inneværende år, med sterkest vekst i Bodø, Rana og Brønnøy. I Troms var imidlertid veksten i folketallet i Tromsø godt over dobbelt så stor som i hele fylket til sammen. Av de øvrige 24 kommunene hadde likevel 8 kommuner vekst i folketallet, med klart sterkest vekst i Harstad. I Finnmark hadde bare 5 av 19 kommuner vekst i folketallet i første halvdel av 2001, med sterkest vekst i Sør-Varanger og Karasjok.

■ MER STABIL MEN RELATIVT HØY NETTO UTFLYTTING TIL ANDRE REGIONER I NORGE OG LAVERE NETTO INNVANDRING FRA UTLANDET

Nettoutflytting
2000 og 2001

Etter flere år med meget sterk netto utflytting opplevde Nord-Norge en klar nedgang i den innenlandske nettoutflyttingen i 1999, samtidig som den positive flyttebalansen med utlandet kompenserte for nesten hele det innenlandske

flyttetapet. Endelige tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk viste en innenlandsk nettoutflytting fra landsdelen på om lag 3 900 personer i 2000. Dette representerer en økning på over 800 personer sammenliknet med 1999. Av dette ble om lag 2 200 personer kompensert gjennom positiv netto innvandring fra utlandet, som er en nedgang på om lag 750 personer fra året før. Det siste må bl.a. ses i sammenheng med en klart lavere netto innvandring til Norge i 2000 enn i året før.

Foreløpige tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk indikerer en fortsatt klar innenlandsk nettoutflytting fra landsdelen i første halvdel av 2001 på nesten 1 500 personer. Dette er en liten økning fra om lag 1 300 personer i tilsvarende periode i året som gikk. Det innenlandske nettoutflyttetapet fordeler seg på om lag 700 personer i Nordland, snaut 500 personer i Finnmark og litt over 300 personer i Troms. Mens tallene for Nordland og Finnmark er omtrent på linje med tallene fra første halvdel året før, indikerer nettoutflyttingen fra Troms en økning fra nær balanse i de innenlandske flyttingene i første halvdel av 2000. Ifølge foreløpige tall kompenserte nettoinnvandringen fra utlandet fortsatt for noe av nettotapet gjennom de innenlandske flyttinger, men tallene er klart lavere enn på mange år. En samlet netto innvandring til Nord-Norge på om lag 550 personer i første halvdel av inneværende år, indikerer en klar nedgang fra over 1 500 personer i samme periode året før. Alle tre fylker har imidlertid fortsatt positiv flyttebalanse med utlandet, med snaut 300 personer i Nordland, og litt over 100 personer i Troms og Finnmark. Av kommunene indikerer de foreløpige tallene en viss positiv samlet netto innflytting til Brønnøy og Rana i Nordland, til Harstad og Tromsø i Troms, mens Karasjok har den mest positive flyttebalansen i Finnmark. Det er verdt å merke seg at kommuner som Bodø, Bardu, Alta og Hammerfest så langt ligger an til klar nettoutflytting i inneværende år.

En bedring i Nord-Norges flyttebalanse mot slutten av 1990-tallet og rundt tusenårsskiftet ble sett i sammenheng med avtakende virkning av flere års etterslep som bidro til opphopning i utflyttingene. En svakere økonomisk utvikling nasjonalt slo også ut i sentrale arbeidsmarkeder på Østlandet. En ny økning i nettoutflyttingen fra Nord-Norge til andre regioner i Norge i 2000 og i første halvdel av 2001 skyldes både økt innenlands utflytting og redusert innvandring fra utlandet. Til tross for fortsatt prisøkning og stramt boligmarked

i flere sentrale regioner lenger sør i landet, er økningen i nettoutflyttingen fra Nord-Norge likevel i all hovedsak rettet mot det sentrale Østlandet, samt til Bergens- og Trondheimsregionen. Det er grunn til å tro at utflytting blant landsdelens innbyggere som studerer/ avslutter studier i sentrale regioner andre steder i landet kan ha en viss betydning. Nyere undersøkelser i Statistisk sentralbyrå viser dessuten at sysselsatte utflyttere oppnår en klart sterkere inntektsvekst sammenliknet med andre grupper av sysselsatte. I tillegg kommer faktorer som ikke kan relateres direkte til arbeidsmarkedsforhold.

Årlig endring i befolkningen pr. 1.1 etter alder og bostedfylke. Antall personer.

Fylke	Nordland			Troms			Finnmark			Nord-Norge		
	2001(t)	2002	2003	2001(t)	2002	2003	2001(t)	2002	2003	2001(t)	2002	2003
Alder												
0-15	-353	-100	-70	293	100	50	136	80	20	76	80	0
16-24	-408	-370	-310	-119	-180	-110	-108	-100	-60	-635	-650	-480
25-44	-866	-1050	-830	-287	-490	-630	-317	-360	-330	-1470	-1900	-1790
45-74	762	830	560	661	640	700	259	240	140	1682	1710	1400
75-	51	140	110	69	130	180	58	100	90	178	370	380
Totalt	-814	-550	-540	617	200	190	28	-40	-140	-169	-390	-490

(1) Endelige tall
Kilde: Statistisk sentralbyrå

STADIG SVAKERE NEDGANG AV YNGRE PERSONER I YRKESAKTIV ALDER

Nord-Norge har gjennom flere år hatt en betydelig nedgang av yngre personer i yrkesaktiv alder. Dette er imidlertid ikke noe særtilfelle for Nord-Norge som sådan, men gjenspeiler en generell befolkningsutvikling for denne aldersgruppen i landet som helhet. I Nord-Norge har i tillegg netto utflytting av barn og ungdom det siste tiåret bidratt til å redusere rekrutteringen av personer i yrkesaktiv alder. Nedgangen av personer i aldersgruppen 16-24 år har imidlertid blitt klart svakere de siste årene, noe som har gjort seg gjeldende i samtlige fylker i landsdelen. Mens tall fra Statistisk sentralbyrå viste en nedgang på nesten 1 000 personer i denne aldersgruppen for landsdelen samlet i 1999, kom nedgangen i 2000 ned i litt over 600 personer. På grunn av en generell økning i antall fødsler fra midten av 1980-tallet, er det imidlertid grunn til å tro at nedgangen i folketallet i denne aldersgruppen vil holde seg noe lavere enn på slutten av 1990-tallet.

Folkeetall
16-24 år

EN LITEN NEDGANG I ANTALL PERSONER I YRKESAKTIV ALDER TOTALT

Ifølge endelige tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk viste både Nordland og Finnmark en nedgang i antall personer i yrkesaktiv alder, dvs. personer i alderen 16-74 år, i 2000. Troms hadde derimot en vekst i denne aldersgruppen i året som gikk, men ikke tilstrekkelig til å forhindre at landsdelen som helhet fikk en liten nedgang. Anslag for inneværende år og til neste år indikerer en fortsatt nedgang i personer i yrkesaktiv alder i Nordland og Finnmark, mens Troms ventes å få små endringer i denne aldersgruppen. En forventet svak nedgang av personer i yrkesaktiv alder må sees i sammenheng med anslått fortsatt netto utflytting til andre regioner i Norge samtidig som effekten av overskuddet gjennom nettoinnvandringen fra utlandet blir stadig mindre.

Personer
i yrkesaktiv alder

SMÅ ENDRINGER I FOLKETALLET BLANT DE YNGSTE, FORTSATT VEKST BLANT DE ELDSTE

Etter en vekst på over 1 100 personer i alderen 0-15 år i 1999, var det igjen små endringer i denne aldersgruppen i Nord-Norge i året som gikk. Den svake veksten i landsdelen som helhet var først og fremst et resultat av klar nedgang i denne aldersgruppen i Nordland, mens Troms og Finnmark fortsatt hadde økning i antall barn. Som i andre deler av landet har økningen av antall barn sammenheng med en økning i fødselstallene gjennom siste halvdel av 1980-årene og 1990-tallet. I Nord-Norge har imidlertid variasjoner i flyttebalansen de siste årene bidratt til noe ujevn utvikling i barnetallet. Med anslag om fortsatt negativ flyttebalanse ventes det små endringer i folketallet blant de yngste i inneværende år og til neste år. En viss økning av antall eldre er fortsatt gjennomgående i alle tre fylkene. Anslagene for inneværende år og 2002 indikerer en liten vekst omtrent på linje med året før eller noe sterkere.

Barn og eldre

FØDSELSEKSKUDET HAR FORTSATT EN VISS BETYDNING FOR BEFOLKNINGS-UTVIKLINGEN

Mens den samlede nettoutflyttingen i Nord-Norge har bidratt negativt til befolkningsutviklingen de siste årene med unntak av 1999, har den naturlige tilveksten i befolkningen, som vil si antall fødte minus antall døde, hele tiden isolert sett bidratt til vekst i folketallet i landsdelen. Dette har spesielt vært tilfelle

Fødselsoverskudd

i Finnmark og til dels i Troms, som begge har vist fødselsoverskudd klart over landsgjennomsnittet. Foreløpige tall for første halvdel av 2001 viser et samlet fødselsoverskudd for landsdelen som helhet på om lag 550 personer, som er noe lavere enn i samme periode året før. Det er en samlet negativ flyttebalanse på noe over 900 personer som derfor drar folketallet ned i Nord-Norge.

■ FORTSATT VEKST I ARBEIDSSTYRKEN

Antall personer i arbeidsstyrken, det vil si summen av antall sysselsatte og antall arbeidsledige, har de siste årene økt for landsdelen som helhet til tross for små endringer i antall personer i yrkesaktiv alder. Ifølge beregnede tall var det gjennomsnittlige nivået på arbeidsstyrken i 2000 på nesten 240 000 personer for regionen som helhet. Anslagene for inneværende år indikerer en noe svakere vekst i arbeidsstyrken enn i fjor, mens anslagene for neste år og 2003 indikerer en noe sterkere vekst.

Arbeidsstyrken

Årlig endring i arbeidsstyrke, sysselsetting og arbeidsledighet etter bostedsfylke. Antall personer.

Fylke	Arbeidsstyrke			Sysselsetting			Arbeidsledighet		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Nordland	400	800	800	600	1000	1000	-200	-200	-200
Troms	700	800	800	700	900	900	0	-100	-100
Finnmark	100	200	300	200	400	500	-100	-200	-200
Nord-Norge	1200	1800	1900	1500	2300	2400	-300	-500	-500

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Empiriske undersøkelser viser at en økning i sysselsettingen bidrar til å stimulere yrkesdeltakelsen. På tilsvarende måte vil en svakere sysselsettingsutvikling få en motsatt virkning ved at yrkesdeltakelsen har en tendens til å avta. En anslått vekst i arbeidsstyrken i inneværende år og de neste to årene har først og fremst sammenheng med en forventet fortsatt vekst i sysselsettingen. Dette kan gjøre seg gjeldende i alle de tre fylkene i Nord-Norge. Dessuten kan en vridning i befolkningens utdanningsnivå fra lavere mot høyere utdanning og befolkningens alderssammensetning også bidra til vekst i arbeidsstyrken, mens en nedgang i antall personer i yrkesaktiv alder ventes å bidra i motsatt retning, og da spesielt i Nordland.

■ LITT STERKERE SYSSELSETTINGSVEKST

Den moderate veksten i sysselsettingen i Norge i 2000 gjorde seg også gjeldende for Nord-Norge, men med en veksttakt i alle tre fylkene som lå litt i overkant av landsgjennom-

snittet. Ifølge beregnede tall kom sysselsettingen i regionen opp i om lag 230 000 personer. Veksten i sysselsettingen var imidlertid noe sterkere i Troms og Finnmark enn i Nordland i året som gikk. Statistisk sentralbyrås nasjonale anslag indikerer at sysselsettingsveksten i år vil bli omtrent på linje med i fjor, men kan ta seg litt opp til neste år og i 2003. De regionale anslagene for inneværende år indikerer en litt sterkere sysselsettingsvekst i Nord-Norge enn i landet for øvrig. Dette har først og fremst sammenheng med anslått sysselsettingsvekst i offentlig tjenesteyting, en sektor som utgjør en klart høyere andel av sysselsettingen i Nord-Norge enn i landet for øvrig.

Primærnæringene i Nord-Norge hadde noe mindre nedgang i sysselsettingen i 2000 enn landsgjennomsnittet. Dette hadde blant annet sammenheng med et relativt større innslag av fiske og fangst og fiskeoppdrett, som hadde noe vekst i sysselsettingen, mens jordbruk trakk ned. Med anslått klar sysselsettingsnedgang i fiske og fangst i inneværende år, ventes utviklingen i primærnæringene i Nord-Norge å bli noe svakere enn landsgjennomsnittet, mens anslagene for neste år og 2003 igjen indikerer noe mindre negativ utvikling. Sysselsettingen i industrien gikk klart ned i 2000, om enn noe mindre enn landsgjennomsnittet. Dette har sammenheng med at Nord-Norge i liten grad ble berørt av den sterke nedgangen i bygging av skip og oljeplattformer. Anslagene for inneværende år antyder en fortsatt klar nedgang i industrisysselsettingen i landsdelen, omtrent som i landet for øvrig. Det er spesielt metallindustrien i Nordland og produksjon av vareinnsats og investeringsvarer som trekker ned, men også produksjon av verkstedprodukter og konsumvarer ventes å få sysselsettingsnedgang. Anslagene for neste år og 2003 indikerer en mindre negativ utvikling i industrisysselsettingen. Sysselsettingen i bygge- og anleggsvirksomheten gikk litt opp i 2000. Anslagene for inneværende år antyder noe sterkere vekst. Dersom utbyggingen av Snøhvitfeltet kommer i gang i 2002, kan det ventes en klar økning i sysselsettingen i bygge- og anleggsektoren til neste år og i 2003, og da spesielt i Finnmark. I privat tjenesteyting økte sysselsettingen i 2000 litt i underkant av i landet for øvrig. Anslagene for inneværende år og de neste to årene indikerer en noe svakere sysselsettingsvekst i denne sektoren enn i 2000, og fortsatt litt under landsgjennomsnittet. Nord-Norge opplevde en moderat vekst i sysselsettingen i offentlig forvaltning i 2000. Som i landet for øvrig anslås sysselsettingsveksten i inneværende år og de neste to årene å bli noe sterkere enn i fjor, men omtrent på linje med landsgjennomsnittet.

Sysselsettingsvekst 2002 og 2003

Offentlig sektors relativt sterke posisjon i Nord-Norge bidrar sammen med en mindre negativ utvikling i primærnæringene og lite innslag av industri til at landsdelens totale sysselsettingsvekst kan bli noe sterkere enn i landet for øvrig også til neste år og i 2003. I tillegg kommer virkningene av en mulig igangsetting av utbyggingen på Snøhvitfeltet utenfor Finnmark. Vi gjør oppmerksom på at det i tallene er tatt høyde for sysselsettingsvirkninger i bygge- og anleggsektoren av en planlagt oppstart av Snøhvitutbyggingen i andre halvdel av 2002.

Sysselsetting etter sektor og arbeidsstedsfylke. Endring i prosent fra året før.

Fylke Sektor	Nordland			Troms			Finnmark			Nord-Norge		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Primærnæring	-5,2	-2,1	-1,8	-5,7	-2,0	-1,8	-6,2	-1,5	-1,4	-5,5	-2,0	-1,7
Industri	-2,9	-1,6	-0,5	-2,5	-1,1	-0,1	-2,4	-1,1	-0,6	-2,7	-1,4	-0,4
Bygg og anlegg	2,5	2,2	2,7	2,5	2,9	3,4	2,5	13,4	12,3	2,5	4,1	4,5
Privat												
tjyting	0,4	0,8	0,6	0,6	0,9	0,8	0,4	0,7	0,6	0,5	0,8	0,7
Offentlig												
forvaltning	2,6	2,2	2,0	2,5	2,3	1,9	2,4	2,2	1,9	2,5	2,2	1,9
Andre												
sektorer	-3,1	-1,1	-1,6	-2,9	-1,1	-1,5	-3,4	-1,1	-1,7	-3,1	-1,1	-1,6
Totalt	0,6	1,0	1,0	1,0	1,3	1,2	0,7	1,6	1,5	0,7	1,2	1,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ UTSIKTER FOR NEDGANG I ARBEIDSLEDIGHETEN

Nordland hadde en liten økning i arbeidsledigheten i 2000, mens det var små endringer i ledigheten i Troms og Finnmark. Til tross for noe lavere vekst i arbeidsledigheten i Nord-Norge enn i landet for øvrig, lå arbeidsledigheten i 2000 fortsatt over landsgjennomsnittet. Det gjennomsnittlige nivået på registrert antall helt arbeidsledige i 2000 utgjorde 3,5 prosent av arbeidsstyrken i Nordland og 2,9 prosent i Troms målt som årsgjennomsnitt, mens landsgjennomsnittet endte på 2,7 prosent. Finnmark var med et registrert antall helt arbeidsledige på 4,9 prosent av arbeidsstyrken fortsatt det fylket i landet som hadde størst ledighet.

Arbeidsledighet

Anslagene for inneværende år indikerer at sysselsettingsveksten kan bli noe sterkere enn økningen i arbeidsstyrken i Nordland og Finnmark, slik at arbeidsledigheten kan gå litt ned. I Troms ventes sysselsettingsveksten å bli møtt med noe sterkere vekst i arbeidsstyrken, slik at ledigheten ventes å endre seg lite i inneværende år. Ifølge framskrivinger med Statistisk sentralbyrås regionale modell REGARD, forventes sysselsettingen i Nord-Norge å utvikle seg positivt også til neste år og i 2003, og litt i overkant av arbeidsstyrken, slik at det kan ligge an til en liten nedgang i arbeidsledigheten i alle tre fylkene. Nord-Norge har samlet sett hatt noe mindre knapphet på arbeidskraft enn i landet for øvrig. En anslått svakt økende vekst i sysselsettingen, fortsatt netto utflytting og forventet svak nedgang i antall personer i yrkesaktiv alder indikerer til sammen et noe strammere arbeidsmarked i landsdelen de nærmeste par årene.

■ NORDLAND

På grunn av klar vekst i fiskeoppdrett og jordbruk fikk Nordland en positiv utvikling i bruttoproduktet i primærnæringene i 2000. For inneværende år ventes et nær uendret bruttoprodukt i jordbruk og fiske og fangst og en svak økning i fiskeoppdrett fortsatt å gi en liten vekst i bruttoproduktet for primærnæringene i fylket. Det er ventet vekst bruttoproduktet for primærnæringene i Nordland også til neste år og i 2003, men det er meget stor usikkerhet knyttet til varigheten og virkningene av de lave markedsprisene på laks for oppdrettsnæringen. Brutttoproduktet i industrien i Nordland ble redusert noe mindre enn bruttoproduktet på landsbasis i 2000. Dette hadde sammenheng med nær uendret produksjon i metallindustrien samtidig som fylket i liten grad ble berørt av den sterke produksjonsnedgangen i bygging av skip og oljeplattformer. Anslagene for inneværende år indikerer en svakere utvikling i fylket enn i landet for øvrig. Produksjonen i metallindustrien ventes å trekke klart ned, samtidig som også produksjonen av konsumvarer, vareinnsats og investeringsvarer og verkstedprodukter ventes å avta. Anslagene for de neste to årene indikerer derimot en produksjonsvekst i industrien som ligger over landsgjennomsnittet, med positiv utvikling i produksjonen av konsumvarer og kjemiske råvarer og etter hvert også av metaller. Industriinvesteringene ventes å ta seg opp både i år og til neste år. Bygge- og anleggsvirksomheten i Nordland utviklet seg klart svakere enn i landet for øvrig i 2000. Dette ventes også å gjøre seg gjeldende for inneværende år, men som i landet for øvrig ventes produksjonen å bli noe sterkere i år og til neste år enn i fjor. Økningen i bruttoproduktet i privat tjenesteyting lå også noe under landsgjennomsnittet i 2000. Produksjonsvekst i innenriks samferdsel og finansiell tjenesteyting bidrar til at produksjonen i næringen i år kan øke omtrent på linje med året før. Ifølge anslagene ventes de samme næringene og økning i husholdningenes konsum å bidra til at produksjonen i privat tjenesteyting kan holde seg oppe også til neste år og i 2003. Som i landet for øvrig var det bare en moderat utvikling i bruttoproduktet i offentlig forvaltning i 2000. Veksten forventes imidlertid å bli litt sterkere i inneværende år. På grunn av økt vekst i kommunal tjenestevirksomhet, ventes produksjonen i offentlig forvaltning å ta seg ytterligere opp de neste to årene. Det ventes små endringer i investeringene i sektoren i inneværende år. På grunn av anslått klar vekst i investeringene i kommunal undervisning, ventes investeringene i offentlig forvaltning å trekke opp til neste år.

Vekst i fiskeoppdrett 2000 og 2001

Lave priser for oppdrettslaks

Nedgang i industriproduksjonen 2000 og 2001

Vekst i bygg- og anlegg

Vekst i privat tjenesteyting og offentlig forvaltning

Den moderate sysselsettingsveksten på landsbasis i 2000 gjorde seg også gjeldende for Nordland, men lå svakt over landsgjennomsnittet. Anslagene for fylket for inneværende år indikerer en sysselsettingsvekst omtrent på linje med i fjor, og omtrent som i landet for øvrig. Fortsatt sysselsettingsnedgang i primærnæringene og i industrien er komponenter som trekker klart ned. Anslagene tilsier derimot en noe sterkere vekst i sysselsettingen i bygge- og anleggsvirksomheten enn i fjor. Lavere etterspørselsvekst tilsier litt svakere sysselsettingsutvikling i privat tjenesteyting sett både i forhold til året før og i forhold til landsgjennomsnittet. I offentlig forvaltning ventes en klar sysselsettingsvekst i kommunale helsetjenester og annen kommunal tjenesteproduksjon å trekke sysselsettingen opp i inneværende år, omtrent på linje med landet for øvrig.

Moderat sysselsettingsvekst 2000 og 2001

Nordland opplevde for første gang på flere år vekst i folketallet i 1999. Ifølge endelige tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk ble det derimot en nedgang i folketallet på litt over 800 personer i 2000. Dette har sammenheng med en sterkere nettoutflytting til andre regioner i Norge, samtidig som nettoinnvandringen fra utlandet har gått ned sammenliknet med året før. Dette førte til at fylket igjen opplever at nettoinnvandringen fra utlandet ikke er stor nok til å kompensere for det innenlandske flyttetapet, slik den gjorde året før. Foreløpige tall for inneværende år indikerer at fylket opplever en fortsatt høy men stabil nettoutflytting til andre regioner i Norge samtidig som overskuddet i flyttebalansen med utlandet går klart ned. Tallet på personer i yrkesaktiv alder ventes som i fjor å gå noe ned også i år. Med en anslått fortsatt vekst i sysselsettingen i inneværende år, kan arbeidsstyrken fortsatt øke noe til tross for nedgang av personer i yrkesaktiv alder. Arbeidsledigheten i fylket ventes å endre seg lite eller gå svakt ned i inneværende år.

Nedgang i folketallet 2000

Nettoutflytting

Uendret arbeidsledighet 2001

Sysselsettingsveksten ventes å fortsette også til neste år og 2003, med en vekst som ligger litt over landet for øvrig. En anslått moderat nedgang i fiske og fangst og litt vekst i fiskeoppdrett ventes å gi lavere sysselsettingsnedgang i primærnæringene enn for landsgjennomsnittet hvor jordbruket trekker ned. En moderat vekst i privat konsum kan fortsatt trekke sysselsettingen i positiv retning i privat tjenesteyting, mens en forventet svak vekst i produksjonen i kombinasjon med økt produktivitet fortsatt kan bidra til nedgang i sysselsettingen i industrien, om enn noe svakere enn de to siste årene. Med forventet fortsatt vekst i investeringene i boligsektoren og mulig oppstart i utbyggingen av Snøhvitfeltet

Økt sysselsettingsvekst 2002 og 2003

kan sysselsettingen i bygge- og anleggsvirksomheten gå noe opp også til neste år og i 2003. Som i landet for øvrig ventes sysselsettingsveksten i kommunal tjenesteproduksjon å gi fortsatt økning i sysselsettingen i offentlig forvaltning, omtrent på linje med landsgjennomsnittet. Sammen med en moderat sysselsettingsvekst i privat tjenesteyting og bygge- og anleggsektoren kan

dette være mer enn tilstrekkelig til å kompensere for den svake utviklingen i flere av de øvrige sektorene. Befolkningen totalt ventes å gå noe ned også til neste år. Det samme gjelder antall personer i yrkesaktiv alder. Med den anslåtte økningen i sysselsettingen og fortsatt noe vekst i arbeidsstyrken, ventes arbeidsledigheten å endre seg lite eller gå svakt ned de neste to årene.

Små endringer i arbeidsledigheten framover

■ TROMS

På grunn av klar produksjonsvekst i fiskeoppdrett fikk Troms en positiv utvikling i bruttoproduktet i primærnæringene i 2000. Anslagene for inneværende år viser en svak økning i primærnæringene som følge av forventet produksjonsoppgang i fiskeoppdrett og små endringer i jordbruk og fiske og fangst. På grunn av forventet fortsatt vekst i oppdrettsnæringen og noe gunstigere utvikling i fiske og fangst kan produksjonen i primærnæringene gå noe sterkere opp de to nærmeste årene. Det er imidlertid meget stor usikkerhet knyttet til varigheten og virkningene av de lave markedsprisene på laks for oppdrettsnæringen. Troms opplevde klar nedgang i industriproduksjonen i 2000, med en nedgang i bruttoproduktet som var litt sterkere enn landsgjennomsnittet.

Lave priser for oppdrettslaks

I inneværende år ventes produksjonen av både konsumvarer, vareinnsats og investeringsvarer og verkstedprodukter å bidra negativt, slik at den samlede industriproduksjonen i fylket kan gå litt ned, men omtrent som i landet for øvrig. Anslagene for de neste to årene indikerer positiv utvikling i produksjonen av konsumvarer, slik at Troms kan få en produksjonsvekst i industrien som ligger noe over landsgjennomsnittet.

Nedgang i industriproduksjonen 2000 og 2001

Industriinvesteringene ventes å ta seg litt opp både i år og til neste år. Bygge- og anleggsvirksomheten i fylket utviklet seg litt svakere enn i landet for øvrig i 2000. Dette kan også å gjøre seg gjeldende for inneværende år, men som i landet for øvrig ventes produksjonen å bli noe sterkere i år og til neste år enn i fjor på grunn av at boligbyggingen har tatt seg opp. Som i landet for øvrig var det en klar økning i bruttoproduktet i privat tjenesteyting i 2000. Produksjonsvekst i innenriks samferdsel og finansiell tjenesteyting bidrar til at produksjonen i sektoren kan øke også i inneværende år, omtrent på linje med året før. Ifølge anslagene ventes de samme næringene og økning i husholdningenes konsum å bidra til at produksjonen i privat tjenesteyting kan holde seg oppe også til neste år og i 2003.

Vekst i bygg- og anlegg

Vekst i privat tjenesteyting og offentlig forvaltning

Som i landet for øvrig var det bare en moderat utvikling i bruttoproduktet i offentlig forvaltning i 2000. Veksten forventes å bli svakt sterkere i inneværende år. På grunn av økt vekst i kommunal tjenestevirksomhet, ventes produksjonen i offentlig forvaltning å ta seg klart opp de neste to årene. Det ventes små endringer i investeringene i sektoren i inneværende år. Anslått klar vekst i investeringene i kommunal undervisning ventes å trekke investeringene i offentlig forvaltning opp til neste år.

Den moderate sysselsettingsveksten i Norge i 2000 gjorde seg også gjeldende for Troms, men veksten lå noe over landsgjennomsnittet. Anslagene for inneværende år indikerer at sysselsettingen i fylket kan utvikle seg litt bedre enn i fjor, og fortsatt noe sterkere enn i landet for øvrig. Fortsatt sysselsettingsnedgang i primærnæringene og industrien bidrar imidlertid negativt, mens anslagene for bygge- og anleggsvirksomheten indikerer en svak vekst i sysselsettingen. Økt produktivitsvekst tilsier noe svakere sysselsettingsutvikling i privat tjenesteyting, men dog fortsatt positiv. I offentlig forvaltning ventes veksten i sysselsettingen å ta seg klart opp i inneværende år. Som i landet for øvrig er det særlig kommunale helsetjenester og annen kommunal tjenesteproduksjon som kan bidra mest til denne utviklingen.

Moderat sysselsettingsvekst 2000 og 2001

Troms opplevde en klar vekst i folketallet i 1999. Det var første gang på flere år at fylket hadde vekst i befolkningen. Endelige tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk viser at folketallet har fortsatt å øke, med en befolkningsvekst på litt over 600 personer i året som gikk. Den innenlandske nettoutflyttingen gikk imidlertid litt opp, samtidig som nettoinnvandringen fra utlandet har gått en del ned. Foreløpige tall for inneværende år indikerer at fylket opplever en fortsatt høy og noe økende nettoutflytting til andre regioner i Norge, samtidig som overskuddet i flyttebalansen med utlandet går ytterligere ned. Et positivt fødselsoverskudd bidrar imidlertid fortsatt til en liten vekst i befolkningen. Tallet på personer i yrkesaktiv alder viste en svak økning i 2000, omtrent på linje med året før. Anslag for inneværende år indikerer små endringer i tallet på personer i denne aldersgruppen. Sammen med forventet økt vekst i sysselsettingen anslås økningen i arbeidsstyrken å bli litt sterkere i inneværende år enn i 2000. Arbeidsledigheten ventes å holde seg noenlunde uendret i år.

Vekst i folketallet i 2000

Økt nettoutflytting

Uendret arbeidsledighet 2001

Sysselsettingsveksten anslås å fortsette også til neste år og 2003, med en utvikling som ventes å være litt mer positiv enn landsgjennomsnittet. Til tross for en anslått moderat nedgang i fiske og fangst og svak vekst i fiskeoppdrett, kan sysselsettingsnedgangen i primærnæringene bli lavere enn i landet for øvrig hvor jordbruket trekker mer ned. Til tross for anslått produksjonsøkning i industrien, kan forventet økt produktivitet fortsatt bidra til nedgang i sysselsettingen, om enn noe svakere enn de to siste årene. Med forventet fortsatt vekst i investeringene i boligsektoren og mulig oppstart i utbyggingen av Snøhvitfeltet kan sysselsettingen i bygge- og

Økt sysselsettingsvekst 2002 og 2003

anleggsektoren gå noe opp også til neste år og i 2003. En moderat vekst i privat konsum kan fortsatt trekke sysselsettingen i positiv retning i privat tjenesteyting. Som i landet for øvrig ventes sysselsettingsveksten i kommunal tjenesteproduksjon å gi fortsatt økning i sysselsettingen i offentlig forvaltning, omtrent på linje med landsgjennomsnittet. Sammen med en moderat sysselsettingsvekst i privat tjenesteyting og bygge- og

anleggsektoren kan dette være mer enn tilstrekkelig til å kompensere for den svake utviklingen i flere av de øvrige sektorene. Folketallet totalt ventes å gå litt opp også til neste år, mens det ventes små endringer i antall personer i yrkesaktiv alder. Med den anslåtte økningen i sysselsettingen og fortsatt noe vekst i arbeidsstyrken, ventes arbeidsledigheten å endre seg lite eller gå svakt ned de neste to årene.

Svak nedgang i arbeidsledigheten framover

■ FINNMARK

En oppgang i bruttoproduktet i fiskeoppdrett ga en positiv utvikling i primærnæringene samlet i Finnmark i 2000. På grunn av forventet fortsatt produksjonsoppgang i fiskeoppdrett og små endringer i fiske og fangst, ventes bruttoproduktet i primærnæringene å utvikle seg svakt positivt også i år. Anslått vekst i fiske og fangst og fortsatt produksjonsvekst i oppdrettsnæringen kan gi en noe bedre produksjonsutvikling i primærnæringene til neste år og i 2003. Det er imidlertid meget stor usikkerhet knyttet til varigheten og virkningene av de lave markedsprisene på laks for oppdrettsnæringen. En svak utvikling i næringsmiddelindustrien ga et klart negativt bidrag til utviklingen i industriproduksjonen i Finnmark i 2000. En fortsatt negativ utvikling i produksjonen av næringsmidler og svak utvikling i produksjonen av vareinnsats og investeringsvarer og verkstedprodukter venter å trekke den samlede industriproduksjonen i fylket noe ned også i år. Anslagene for de neste to årene indikerer derimot en positiv utvikling i produksjonen av konsumvarer, slik at Finnmark kan få en produksjonsvekst i industrien som ligger noe over landsgjennomsnittet til neste år. Industriinvesteringene ventes å ta seg litt opp både i år og til neste år. Som i landet for øvrig var det bare en svak produksjonsvekst i bygge- og anleggsvirksomheten i 2000. Anslagene for inneværende år indikerer en noe sterkere produksjonsvekst i denne sektoren. Til neste år og i 2003 kan en igangsetting av Snøhvit-utbyggingen gi klar produksjonsvekst i bygge- og anleggsvirksomheten. Det var en klar økning i bruttoproduktet i privat tjenesteyting i 2000, men noe under landsgjennomsnittet.

Produksjonsvekst i innenriks samferdsel og finansiell tjenesteyting ventes å bidra til at produksjonen i privat tjenesteyting øker også i inneværende år. Utsiktene for de neste to årene indikerer at produksjonsveksten vil holde seg oppe som følge av fortsatt vekst i disse næringene samt økt vekst i varehandelen. Som i landet for øvrig var det bare moderat vekst i bruttoproduktet i offentlig forvaltning i 2000. Det samme ventes for inneværende år. På grunn av økt vekst i kommunal tjenestevirksomhet, ventes produksjonen i offentlig forvaltning å ta seg klart opp de neste to årene. Det ventes små endringer i investeringene i sektoren i inneværende år. Anslått klar vekst i investeringene i kommunal undervisning, ventes å trekke investeringene i offentlig forvaltning opp til neste år.

Den moderate sysselsettingsveksten på landsbasis i 2000 gjorde seg også gjeldende for Finnmark, men vekstprosenten lå litt over

landsgjennomsnittet. Anslagene for inneværende år indikerer at sysselsettingsutviklingen i fylket blir omtrent på linje med året før, og fortsatt litt i overkant av i landet for øvrig. Klar sysselsettingsnedgang i både primærnæringene og i industrien er komponenter som trekker ned. Anslagene for bygge- og anleggsvirksomheten indikerer derimot en svak vekst i sysselsettingen. Økt produktivitetsvekst tilsier noe svakere sysselsettingsutvikling i privat tjenesteyting, men dog fortsatt positiv. I offentlig forvaltning ventes veksten i sysselsettingen å ta seg klart opp i inneværende år. Som i landet for øvrig er det særlig kommunale helsetjenester og annen kommunal tjenesteproduksjon som kan bidra mest til denne utviklingen.

Finnmark hadde små endringer i folketallet i 1999. Endelige tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk viser små endringer i folketallet også i året som gikk. I motsetning til i de andre nord-norske fylkene var det ingen endringer i nettoutflyttingen til andre regioner i Norge i 2000, samtidig som den positive nettoinnvandringen fra utlandet holdt seg om lag på samme nivå som året før. Foreløpige tall for første halvdel av inneværende år indikerer at fylket opplever en fortsatt høy men stabil nettoutflytting til andre regioner i Norge, men overskuddet i flyttebalansen med utlandet går klart ned. Tallet på personer i yrkesaktiv alder ventes fortsatt å gå noe ned. Med en anslått vekst i sysselsettingen i inneværende år, kan arbeidsstyrken fortsatt øke litt til tross for nedgang av personer i yrkesaktiv alder. Arbeidsledigheten i fylket ventes å endre seg lite eller gå svakt ned i inneværende år.

Til neste år og i 2003 kan sysselsettingen øke litt sterkere enn i inneværende år, og noe sterkere enn landsgjennomsnittet. Til tross for en anslått svak nedgang i fiske og fangst og moderat oppgang i fiskeoppdrett kan sysselsettingsnedgangen i primærnæringene bli lavere enn i landet for øvrig hvor jordbruket trekker mer ned. En forventet økt produktivitet i industrien kan til tross for anslått produksjonsøkning fortsatt bidra til nedgang i sysselsettingen, om enn noe svakere enn de to siste årene. En fortsatt forventet vekst i investeringene i boligsektoren kan trekke sysselsettingen i bygge- og anleggsektoren noe opp også til neste år og i 2003. Dersom utbyggingen av Snøhvitfeltet kommer i gang til neste år, kan dette gi en meget klar økning i sysselsettingen i bygge- og anleggsvirksomheten både i 2002 og spesielt i 2003. En moderat vekst i privat konsum kan fortsatt trekke sysselsettingen i positiv retning i privat tjenesteyting, om enn noe svakere enn

Vekst i fiskeoppdrett 2000 og 2001

Lave priser for oppdrettslaks

Nedgang i industriproduksjonen 2000 og 2001

Vekst i bygg- og anlegg

Vekst i privat tjenesteyting og offentlig forvaltning

Moderat sysselsettingsvekst i 2000 og 2001

Stabilt folketall

Uendret nettoutflytting

Uendret arbeidsledighet 2001

Økt sysselsettingsvekst 2002 og 2003

landsgjennomsnittet. Som i landet for øvrig ventes sysselsettingsveksten i kommunal tjenesteproduksjon å gi fortsatt økning i sysselsettingen i offentlig forvaltning, om enn litt svakere enn i inneværende år. Sammen med en moderat sysselsettingsvekst i privat tjenesteyting og mulig sterk økning i bygge- og anleggsektoren, kan dette være mer enn

tilstrekkelig til å kompensere for den svake utviklingen i flere av de øvrige sektorene. Folketallet totalt ventes å gå svakt ned til neste år. Det samme ventes for antall personer i yrkesaktiv alder. Med den anslåtte økningen i sysselsettingen og økt vekst i arbeidsstyrken, ventes arbeidsledigheten å kunne gå litt ned de neste to årene.

Svak nedgang i arbeidsledigheten framover

SpareBank 1 Nord-Norge

www.snn.no

Tett på næringslivet i hele Norge

SpareBank 1 er et forpliktende samarbeid mellom de selvstendige sparebankene SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 Midt-Norge, SpareBank 1 Vest, SpareBank 1 SR-Bank og Samarbeidende Sparebanker AS, samt FöreningsSparbanken i Sverige.

(Samarbeidende Sparebanker AS, eies av 15 sentrale sparebanker lokalisert i sørøst-Norge: SpareBank 1 Gudbrandsdal, SpareBank 1 Gran, SpareBank 1 Hallingdal, SpareBank 1 Ringerike, SpareBank 1 Jevnaker Lunner, SpareBank 1 Vestfold, Gjerpen og Solum Sparebank, Halden SpareBank, Modum Sparebank, SpareBank 1 Nordvest, SpareBank 1 Kongsberg, Rygge-Vaaler Sparebank, Lom og Skjåk Sparebank, Nøtterø Sparebank, Sparebanken Grenland)